

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, KOVO – MARCH 18, 2010 • Vol. CI Nr. 52

Kaina 75 c.

Metų mokytojams įteiktos premijos

Vilnius, kovo 17 d. (ELTA) – Penkiems geriausiems šalies mokytojams, pelniusiems Metų mokytojo vardą, Vyriausybėje įteiktos premijos. Premijas įteikė ministras pirmininkas Andrius Kubilius bei švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius.

Lietuvos švietimo pertvarkos 20 metų sukakties proga Švietimo ir mokslo ministerijos garbės ženklas įteiktas profesorei, habilituotai daktarei Marijonai Barkauskaitei.

Už 2009 m. rezultatus Metų mokytoju paskelbti Raseinių Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos technologijų mokytojas ekspertas Kęstutis Bakutis, Lukšių Vinco Grybo vidurinės mokyklos informacinių technologijų mokytojas metodininkas Antanas Burkšaitis, Vilniaus Šv. Kristoforo vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja ekspertė Dainora Eigminienė, Kauno sanatorinio lopšelio-darželio „Pušynėlis“ priešmokyklinio ugdymo pedagogė Rasa Jankauskienė ir Vilniaus Naujininkų vidurinės mokyklos rusų (užsienio) kalbos mokytoja ekspertė Irena Vološina.

Metų mokytojams įteiktos premijos.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Sveikindamas pedagogus premjeras A. Kubilius teigė, kad didžiuojasi kūrybingais Lietuvos mokytojais ir gabiais jų mokiniais. Metų mokytojo premijų laureatai pirmiausia dėkojo savo mokiniams už tuos rezultatus ir aukštą įvertinimą, kurių jie pasiekė,

bei linkėjo kuo geriausios kloties Vyriausybei.

Iki šiol Metų mokytojo premijomis buvo paskatinti 66 šalies pedagogai. Metų mokytojo premija, kurios dydis – 15,600 litų, skiriama kasmet nuo 1998 m.

A. Kubilius susitiks su V. Putin

Vilnius, kovo 17 d. (BNS) – Lietuvos premjeras Andrius Kubilius kitą savaitę Maskvoje su Rusijos vyriausybės vadovu Vladimir Putin žada aptarti ekonominio, energetinio bendradarbiavimo ir kitus svarbius dvišalius klausimus.

Ministro pirmininko spaudos tarnyba pranešė, kad kovo 26–27 d. į pirmąjį Mstislav Rostropovič vardo festivalį su žmona ketinantis vykti A. Kubilius „sulaukė pasiūlymo“ susitikti su Rusijos ministru pirmininku. Premjero žmona Rasa Kubilienė vadovauja M. Rostropovič fondui Lietuvoje.

A. Kubilius iš pradžių neketino vykti į šį renginį, bet vėliau diplomatiniais ryšiais Rusijos pusė perdavė, jog būtų pageidaujamas abiejų šalių premjerų susitikimas.

Pats A. Kubilius sakė, kad „galimybė susitikti atsirado ir Rusijos pusė pateikus tam tikrą siūlymą”.

„Galimybė susitikti su Rusijos ministru pirmininku yra svarbi. Turiu kartu su žmona pakvietimą į M. Rostropovič vardo festivalį. Sulaukėme pasiūlymo pasinaudojant tokia proga susitikti su V. Putin”, – po Vyriausybės posėdžio sakė A. Kubilius.

Viešnagės metu taip pat numatyti kiti susitikimai su Rusijos vyriausybės atstovais, Lietuvos verslininkais, Lietuvių Bendruomene, Rusijos menininkais, žurnalistais ir akademine bendruomene, pranešė Lietuvos Vyriausybė.

Vasario mėnesį Suomijoje su V. Putin buvo susitikusi Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

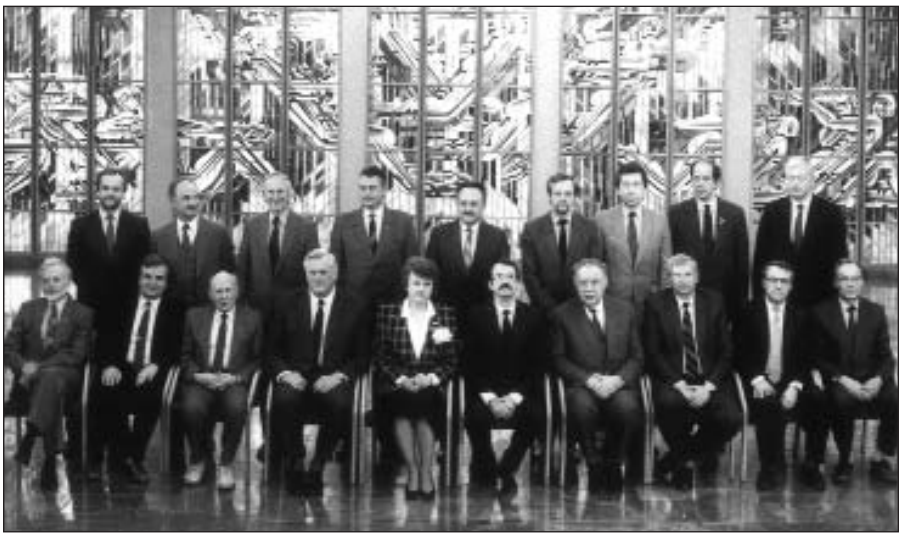
Reiškiamas nepasitikėjimas Vilniaus meru

Vilnius, kovo 17 d. (ELTA) – 19 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narių reiškia nepasitikėjimą Vilniaus miesto savivaldybės meru Viliumi Navicku.

Pasak Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) frakcijos seniūno pavaduotojo Jaroslavo Kaminskio, parašų rinkimą pasiūlė LLRA frakcija, po nepasitikėjimo tekstu pasirašė Tvarkos ir teisingumo, Fronto frakci-

jų atstovai ir vienas nepriklausomas Tarybos narys.

Nepasitikėjimo iniciatoriai pažymi, kad meras V. Navickas kartu su valdančiąja dauguma didina socialinio būsto nuomos mokestį, vandens ir šilumos kainas, mokesčius už vaikų darželių lankymą, nesirūpina socialiai remtinais gyventojais, naikina darbo vietas švietimo, kultūros ir sporto srityse.

Vilnius, kovo 17 d. (ELTA) – Prieš 20 metų, 1990 m. kovo 17 dieną, profesorė Kazimira Prunskienė buvo paskirta pirmąja atkurtos Nepriklausomos Lietuvos premjere. Kovo 11-osios akto signatarė sakė ir po 20 metų mananti, kad jos vadovaujamas Ministrų kabinetas, kurį sudarė profesionalai, savo darbą atliko garbingai ir sąžiningai. „Lietuvos ekonominiai ir socialiniai praradimai būtų buvę keleriojai mažesni, jei mums nebūtų trukdoma ir iš išorės, ir, kas skaudžiausia – iš vidaus. Vyriausybė atlaikė TSRS ekonominę blokadą, trukusią 2,5 mėn. Nepaprastai svarbu buvo išeiti iš tarptautinio atskyrimo, surasti tinkamiausią konfliktą su TSRS sprendimą. Pavyko susitarti dėl susitikimų su didžiausių Vakarų valstybių vadovais, šimtais įvairių šalių žurnalistų, pelnyti jų palankumą ir įsitraukti į tolesnę Lietuvos Nepriklausomybės įtvirtinimo eigą”, – prisimena buvusi premjerė.

Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr. – Pirmoji Lietuvos Vyriausybė.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Nepriklausomybės dienos minėjimas Merrilleville, IN (p. 2)
- „Raginame kreiptis į teisingumo institucijas” (p. 3, 11)
- K. Girniaus skiltis (p. 3)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- Laisvė – didelė vertybė (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui (p. 8)
- Šiauliuose – nauji ir modernūs maldos namai (p. 9)
- Lietuvių operos belaukiant (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.50 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-17-10

PERIODICALS

Redakcijos žodis

Šiuo metu Amerikoje lan-
kosi Šv. Pranciškaus onkologinio
centro Klaipėdoje sumanymo
atoriai ir vykdytojai: brolis Be-
nediktas Jurčys, OFM, Aldona
Kerpytė ir Liudovika Pakalkaitė,
kurie siekia pastatyti Vilties
namus Lietuvoje vėžiu sergan-
tiems žmonėms ir jų artimie-
siems. Pasak brolio Jurčio, jis ir
jo kolegės į Ameriką atvyko ne
tik prašyti dolerių, nors, pripa-
žįsta jis, jų sumanymui įgyven-
dinti jie labai svarbūs, bet klaus-
ti, semtis JAV lietuvių patirties,
kviesti juos atvykti į Klaipėdą
savanoriauti, nes, pranciškono
įsitikinimu, šiandien Lietuvą
gelbsti ne Dešimties Dievo įsa-
kymų laikymasis, o savanorystė.
Šv. Pranciškaus onkologinio
centro sumanytojai lankysis
New York, Cleveland, Detroit,
Atlanta, Miami, St. Pete Beach ir
Čikagos miestuose. Jie žada
apsilankyti ir „Draugo“ redak-
cijoje.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays,
legal Holidays, the Tuesdays following Monday
observance of legal Holidays as well as Dec.
26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic
Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL
60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and
additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už
prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir
adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada
prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

MERRILLVILLE, IN

Nepriklausomybės dienos minėjimas

Vasario 21 dieną, sekmadienį,
Merrillville, IN, East Chicago LB ir
Lake apskrities ALT'o skyrius kartu
su 82 Vyčių kuopa, dalyvaujant Lie-
tuvos Respublikos Čikagos genera-
linio konsulato vicekonsului Vytautui
Mikėnui, surengė Lietuvos Nepri-
klausomybės 92-ųjų metinių paskel-
bimo ir Lietuvos Nepriklausomybės
atkūrimo 20-mečio minėjimą.

Tradiciškai šventę pradėjo LB
pirmininkė Birutė Viltutienė pasvei-
kindama susirinkusius su Lietuvos
Valstybės atkūrimo diena. Pasidžiau-
gė, kad turime laisvą ir nepriklau-
somą Lietuvą, bet prašė nepamiršti,
kad kelias į laisvę buvo sunkus, ilgas
ir skausmingas.

Pirmininkei pakvietus, šventė
buvo pradėta sugiedant JAV ir Lie-
tuvos himnus. Invokaciją perskaitė
prelatas dr. Ignas Urbonas.

Susitiko buvę Šv. Kazimiero parapijiečiai: Stasė Kriaučeliūnienė ir Juozas
Neverauskas. Jie jau atšventė savo 90-uosius jubiliejus, o prelatas dr. I.
Urbonas jau ruošiasi švęsti 100-ąjį gimtadienį.

Prelatas dr. I. Urbonas dėkoja parapijiečiams už sveikinimus. Iš kairės: ALT'o
Lake apskrities pirm. Justin Jagiella, Lietuvos Generalinio konsulato Čikago-
je vicekonsulas Vytautas Mikėnas, JAV Lietuvių Bendruomenės East Chicago
apylinkės pirm. Birutė Viltutienė, seselė Janina Golubickis, Curtis Vician, An-
drea Tavaras-Sasgen ir 82-os Vyčių kuopos pirm. Loreta Raudonis-Vician.

Pagrindinį pranešimą skaitė vice-
konsulas V. Mikėnas. Konsulato Čika-
goje vardu pranešėjas padėkojo
ALT'ui, East Chicago, IN, LB ir 82
Vyčių kuopai bei kitiems, prisidėju-
siems organizuojant šį minėjimą.

Vicekonsulas pasidžiaugė, kai
2009 metais viso pasaulio lietuviai
šventė Lietuvos tūkstantmetį, kaip
vienu metu po pasaulį išsibarsčiusių
lietuvių buvo sugiedota „Tautiška
giesmė“. Pranešėjas kvietė gražiais
renginiais šiais metais paminėti lie-
pos 15-ąją Žalgirio mūšio 600-ųjų
metų sukaktį. Laimėjus Žalgirio mūšį
užsibaigė net 200 metų trukęs ali-
nantis karas su ordinu. Tada susik-
lostė palankesnės sąlygos kultūri-
niam ir ekonominiam klestėjimui.
Svečias kvietė susimastyti, kokį ilgą
kelią nuėjo mūsų tauta, įveikdama
negandas, kad susigrąžino nepriklau-
somybę. Palinkėjo nestokoti optimiz-
mo, mokytis iš turtingos praeities,
kad bendromis jėgomis mes galime

išlikti tvirti ir pasiekti didelių aukš-
tumų.

Išpūdingą kalbą lydėjo plojimai.

Laikas buvo užkąsti. B. Viltutienė

Stovi: vicekonsulas Vytautas Mikėnas ir JAV LB East Chicago apylinkės pirm.
Birutė Viltutienė. Sėdi: Vilma Mikėnienė su dukrele Vaiva, Rūta Sidabrienė ir
Juozas Neverauskas.

Minėjimo dalyviai.

pakvietė pietų, kuriuos suruošė Lore-
ta Raudonis-Vician su savo pagal-
bininkėmis.

Po sočių ir gardžių pietų šventė
tęsėsi. Lietuvos Vyčių 82 kuopos nau-
jai išrinkta pirmininkė Loreta Rau-
donis-Vician perskaitė sveikinimą
Vasario 16-os ir valstybės atkūrimo
dienos proga. Padėkojo svečiams:
prelatui dr. I. Urbonui, seselei J. Go-
lubickis, vicekonsului V. Mikėnui ir
kartu su juo atvykusiai žmonai Vil-
mai su dukrele, LB pirmininkei B.
Viltutenei, ALT'o Lake apskr. pir-
mininkui Justin Jagiella ir muzikan-
tams Stasei Jagminienei ir „Links-
miesiems muzikantams“ bei vi-
siems, susirinkusiems į šventę.

ALT'o Lake apskrities pirm. J.
Jagiella perskaitė rezoliucijas, kurios
buvo vieningai priimtos. Pastarosios
bus pasiūstos JAV valdžios atstovams
ir JAV prezidentui.

Seselė Janina visų susirinkusių,
buvusių Šv. Kazimiero parapijos

parapijiečių vardu pasveikino prelatą
dr. I. Urboną su 75-ųjų metų kunigys-
tės jubiliejumi. Pasidžiaugė, kad net
44 tarnystės metai buvo skirti šiai
parapijai. Andrea Tavaras-Sasgen ir
Curtis Vician įteikė paruoštą sveiki-
nimą ir dovanėlę.

Prelatas buvo labai sujaudintas,
padėkojęs buvusiems parapijiečiams,
pakvietė minėjimą baigti malda.

Susirinkusieji neskubėjo skirsty-
tis, šnekučiavosi, gėrė kavą, vaišinosi
šakočiu, klausėsi linksmųjų muzikan-
tų.

Parengė
Rūta Sidabrienė

„RAGINAME KREIPTIS Į TEISINGUMO INSTITUCIJAS”

Pokalbis su kunigų lytinių nusikaltimų bylų tyrėju,
mons. Charles Scicluna

Italijos katalikų dienraštis „L’Avvenire” paskelbė pokalbį su monsinjoru Charles Scicluna, einančiu teisingumo gynėjo pareigas Tikėjimo mokymo kongregacijoje. Šiuo atveju kalbama apie Kongregacijos vykdomą bažnytinio tribunolo vaidmenį kanoninėse bylose, keliamose dėl vadinamųjų „delicta graviora” – sunkiausių nusikaltimų bažnytinės teisės srityje. Kaip nustatyta 2001 metais paskelbtame *motu proprio* „Sacramentorum sanctitatis tutela” (Sakramentų šventumo apsauga), pastariesiems priskiriami nusikaltimai prieš Eucharistijos sakramentą, prieš Susitaikinimo sakramento šventumą ir kunigų lytiniai santykiai su nepilnamečiais. Minėtasis dokumentas nustatė, jog šių bylų sprendimas priklauso Tikėjimo mokymo kongregacijai. Italų laikraščio kalbinamas monsinjoras Kongregacijos tribunole eina prokuroro pareigas.

L’Avvenire: Katalikų Bažnyčia kaltinama sistemingu „kunigų pedofilų” toleravimu.

Mons. Charles Scicluna: Praeityje dėl neteisingai suprantamos pareigos ginti institucijos gerą vardą kai kurie vyskupai kasdienio gyvenimo praktikoje galbūt buvo per daug atlaidūs šiems labai liūdniems atvejams. Pabrėžiu – praktikoje, nes principų plotmėje šitie nusikaltimai buvo visada griežtai ir nedviprasmiškai smerkiami. Kalbant apie praėjusį šimtmetį, gana prisiminti garsiąją 1922 metais paskelbtą instrukciją Crimen Sollicitationis.

– Ne 1962 metais?

– Ne, pirmoji siekia Pijaus XI pontifikato laikus. Vėliau, palaimintojo Jono XXIII laikais, Tikėjimo mokymo kongregacija parengė Susirinkimo tėvams naują leidimą, tačiau buvo išleista tik 2,000 egzempliorių ir platinimas buvo atidėtas. Tai buvo procedūrinės normos, kurių buvo įsakoma laikytis tais atvejais, kai nustatoma kunigo bandymas išpažinties metu skatinti penitentą nusidėti ir kitų sunkių seksualinių nusikaltimų atvejais, įskaitant priekabiavimą prie nepilnamečių.

– Normos patarė saugoti paslaptį...

– Nelabai vykęs šio teksto vertimas sudarė išpūdį, kad Šventasis Sostas įsako slėpti tokius faktus. Tačiau iš tiesų taip nebuvo. Buvo reikalaujama saugoti paslaptį tyrimo metu, kad būtų apsaugotas įveltų žmonių geras vardas – tiek įtariamųjų, tiek ir aukų, nes juk to reikalauja nekaltumo prezumpcija, kol kaltumas neįrodytas. Bažnyčia teisingumo nepaverčia spektakliu. Reikalavimas saugoti paslaptį niekada nebuvo suprantamas kaip draudimas palaikyti ryšius su civilinėmis teisingumo institucijomis.

– Tačiau tas dokumentas vis iš naujo minimas kaltinant dabartinį popiežių – buvusį Tikėjimo mokymo kongregacijos prefektą – vadovavimu Šventojo Sosto vykdytai nusikaltimų slėpimo politikai?

– Tai melagingas ir šmeižikiškas kaltinimas. Leiskite man čia priminti

keletą faktų. Nuo 1975 iki 1985 metų Kongregacija negavo nė vieno pranešimo apie kunigų pedofilijos atvejus. 1983 metais paskelbus naują Kanonų teisės kodeksą, iš pradžių būta tam tikrų abejonių, kaip interpretuoti *delicta graviora* priskyrimą tik šios dikasterijos kompetencijai. Tik 2001 metais paskelbtu *motu proprio* pedofilijos nusikaltimai galutinai perduoti tiktai mūsų Kongregacijai. Ir nuo tos akimirkos kardinolas Ratzinger išmintingai ir ryžtingai sprendė šiuos atvejus. Maža to, jis labai drąsiai ėmėsi kai kurių ypač sunkių ir sudėtingų atvejų, nė kiek neatsižvelgdamas į kaltinamųjų einamas pareigas. Tad dabartinio popiežiaus kaltinimai slėpimu yra, kartoju, melas ir šmeižtas.

– Kas atsitinka, kai kunigas apkaltinamas tokiu sunkiu nusikaltimu?

– Jei įtarimai pagrįsti, vyskupas turi pareigą labai atidžiai viską ištirti. Ir jei įtarimai pasitvirtina, vyskupo pareiga informuoti mūsų Kongregaciją, kurioje tolesniu tyrimu užsiima disciplinos tarnyba.

– Kas sudaro šią tarnybą?

– Šiuo metu be manęs dar yra vienas tarnybos vadovas kunigas Pedro Miguel Funes Diaz ir teisininkai – septyni kunigai bei vienas pasaulietis. Kartais kviečiami į pagalbą ir kiti Kongregacijos pareigūnai.

(...)

– Kiek atvejų ligi šiol išnagrinėjote?

– Iš viso per pastaruosius devynerius metus (2001–2010) išnagrinėta apie 3,000 atvejų, liečiančių diecezinius kunigus ir vienuolius. Atvejai apima pastarųjų penkiasdešimties metų laikotarpį.

– Vadinasi, 3,000 kunigų pedofilijos atvejų?

– Toks apibrėžimas nelabai tikslus. Galima sakyti, kad maždaug 60 proc. šių atvejų liečia efebofiliją, tai yra lytinį potraukį tos pačios lyties paaugliams, kiti 30 proc. heteroseksualius santykius ir tik 10 proc. pedofiliją tikrąja šio žodžio prasme, tai yra seksualinį potraukį vaikams dar prieš jų lytinės brandos pradžią. Tad per pastaruosius 9 metus nustatyti 300 tikros kunigų pedofilijos atvejų. Dėl Dievo meilės, ir šitas skaičius yra labai didelis, tačiau reikia matyti skirtumą ir pripažinti, kad vis dėlto reiškinys nėra toks masiškas, kaip kai kas norėtų įtikinti.

– 3,000 kaltinamųjų, o kiek nuteistųjų?

– Baudžiamieji ar administraciniai bažnytiniai teismo procesai vyko 20 proc. atvejų ir dažniausiai mūsų priežiūroje buvo surengti ne Romoje, bet vyskupijose, kuriose įvykdyti nusikaltimai. Taip buvo daroma siekiant neuždelsti bylų. 60 proc. atvejų dėl kaltinamųjų amžiaus nuspręsta nekelti bylų, o tik buvo pritaikytos administracinės priemonės draudžiančios jiems viešai aukoti šv. Mišias, klausyti išpažinčių, įsakančios gyventi santūriai ir atgailauti. Reikia pabrėžti, kad šiais atvejais kaltinamieji nebuvo

Nukelta į 11 psl.

KĘSTUTIS GIRNIUS

Neatvykę pakviestieji

Daugelis užsienio šalių vadovų, kurie gavo kvietimus dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečio minėjime, nutarė neatvykti. Nereikia perversinti jų nebuvimo, bet tai šį tą pasako apie Lietuvos tarptautinį statusą: būtent, kad Lietuva yra atskirta, ne itin reikšminga šalis. Antra vertus, kai kurių Europos Sąjungos (ES) politikų nutarimas neatvykti rodo gėdingą solidarumo stoką.

Nestebina Rytų kaimynų sprendimai. Nuo pat pradžios buvo aišku, kad Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev neatkeliaus į Vilnių. Pirma, jis buvo kviečiamas per vėlai. Galingos šalies prezidento užsienio kelionės paprastai rengiamos prieš pusmetį. Antra, didžiųjų šalių vadovai nėra linkę keliauti į mažesnes šalis, jie laukia, kad pas juos atvyktų mažiau galingų kaimynų vadovai.

JAV prezidentas vieną kartą lankėsi Lietuvoje, Lietuvos prezidentai stengiasi kas kelerius metus nuvykti į JAV sostinę. Tad pagal „protokolą” prezidentė Dalia Grybauskaitė pirmoji turi vykti į Maskvą. Trečia, Kremliui Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventė nėra tinkamiausia proga pirmajam apsilankymui. Nostalgija imperijai dar nėra užgesusi, Kremliaus vadovas neskubės švęsti jos žūties. Tad neatmestina galimybė, kad kvietimu buvo siekiama suteikti prezidentei pretekstą nevykti į Maskvą gegužės mėnesį.

Baltarusijos vadovo Aleksandr Lukašenka nutarimas neatvykti yra gera pamoka tautinei tuštybei pasidavusiems politikams bei apžvalgininkams. Stebint diskusijas žiniasklaidoje, susidarė išpūdis, kad ne vienas manė, jog savo kvietimu Lietuva didžiai pagerbs Lukašenka, o nekviisdama – jį pamokys ir nubaus. Lietuva esą turi saikingai dalyti savo malones, nesuteikti jų nenusipelnusiems.

Paaiškėjo, kad A. Lukašenka galvoja kitaip, neįvertino suteikiamos malonės. Nežinau, ar jo sprendimą nulėmė pavėluotas kvietimas, ankstesni išsipareigojimai, ar tik nenoras varginti savęs nereikalinga kelione. Bet koku atveju Lietuva nėra ta šalis, kurios kvietimą jis brangina. Tad ir nėra svertas, kuriuo būtų galima paveikti Baltarusijos politiką. Verta tai prisiminti, ypač „pirmaujančios regione” iliuzijos puoselėtojams.

D. Medvedev ir A. Lukašenka neatvykimas nėra tragedija. D. Grybauskaitė nurodė, kad abi šalys pakvietė ją jai patogiu metu apsilankyti jų šalyse, tad ketina ir toliau vystyti dvišalius santykius. Santykių gerėjimas yra svarbesnis negu vienkartinis apsilankymas.

Į šventės buvo kviečiami Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos prezidentai. Visi trys neatvyko. Nežinau kodėl, bet, manyčiau, kad tai iš dalies buvusio prezidento Valdo Adamkaus politikos vaisius. Per paskutinius dvejus V. Adamkaus prezidentavimo metus Lietuva dažnai kritikavo didžiąsias ES valstybes, nes jos esą labiau vertina pelną ir prekybą su Rusija negu europines vertybes, savo veto net atidėjo ES derybas su Rusija. Vaizduodamasi principų ir vertybių sargu, supriešindama savo išsipareigojimą dorybėms su partnerių abejingumu, Lietuva davė suprasti, kad partneriams principai ir vertybės svetimi ar nesvarbūs. Atseit, mes principingi, o jūs ne. Pasiskelbti doros sergėtoju yra nekuklu, pakartotinai abejoti savo sąjungininkų principingumu – nepriimtina.

Gruzijos-Rusijos konflikte V. Adamkus išreiškė nusivylimą didžiųjų valstybių, ypač Prancūzijos, laikysena. Prancūzija esą neužėmė stiprios ir aiškos pozicijos, „nepasiskakė nei į vieną pusę, nei į kitą”. Diplomatinės tarnybos turi gerą atmintį, tad V. Adamkaus pastabos ir Lietuvos pamokslavimas veikiausiai paveikė Vakarų šalių vadovų nutarimą nedalyvauti šventėse. Kam vykti į kraštą, kurio vadovai neseniai koneveikė tavo šalį? Dabar Lietuva stengiasi atsikratyti šio V. Adamkaus paveldo, bet užtruks laiko, kol bus pašalinti praeities nesutarimai.

Iškilmėse nedalyvavo nė vienas iš pagrindinių ES vadovų, nei Europos Komisijos pirmininkas José Manuel Barroso, nei ES pirmininkas Herman van Rompuy, nei ES užsienio politikos vadovė Catherine Ashton, nei Europos Parlamento vadovas. Nepateisinama, kad nė vienas iš jų nesiteikė atvykti. Šventė buvo neeilinė. Tik kelios iš 27 ES šalių neseniai atgavo savo nepriklausomybę ir turi tokių progų. Kelionė į Vilnių nebūtų sukūrusi kokio nors varginančio atvejo. Buvo minimas Nepriklausomybės atgavimo dvidešimtmetis, taigi buvo minimos reikšmingos, o ne eilinės metinės. Tiesiog nesuprantama, kaip ES vadovai, kurie nuolat keliauja po pasaulį, dažnai net į gana nesvarbius susitikimus, nerado laiko pagerbti naujos savo narės ir jos žmonių.

Nežinau, ar Lietuva ragino šiuos atsakingus ES pareigūnus dalyvauti iškilmėse, nors ji turėjo atkakliai tai daryti. Jei jie patys nesuprato šventės reikšmės, nes beveik nieko nežino apie Lietuvos praeitį, tai reiškia, premjero Andriaus Kubiliaus žodžiais, kad Lietuva neatliko savo namų darbų. Iš tiesų, būtų vertingiau europiečius supažindinti su Lietuvos laimėjimais negu su Rusijos niekšybėmis, nors tai ir suteiktų mažiau malonumo.

Kiekvienu atveju Lietuva turi tyliai, bet tvirtai reikšti savo nepasitenkinimą ir nusivylimą ES laikysena, daryti spaudimą, kad ES panašios kiauylstės neiškrėstų Estijai ar Latvijai. Jei Lietuvos politikai protingiau elgtųsi, paaiškėtų, kad Lietuva nėra pasmerkta būti atskirta ir nereikšminga.

Delfi.lt

„DRAUGO”

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

K a l e n d o r i u s

Justinui Marcinkevičiui – 80

Justinas Marcinkevičius
www.vtv.lt nuotr.

1930 m. kovo 10 d. Vazatkiemyje (Prienų rajonas, Lietuva) gimė poetas, dramaturgas, vertėjas, Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys, daugelio knygų autorius Justinas Marcinkevičius.

Poeto kūryba du kartus apdovanojta Lietuvos valstybine premija, visuomeninė veikla – Lietuvos Santarvės premija (1994 m.). 2001 m. poetui įteikta Lietuvos nacionalinė literatūros ir meno premija, o taip pat ir Baltijos asamblėjos premija.

Nuo mažens būsimą poetą supo graži sūduvių gamta – „...Nemuno vingis, tie kloniai ir kalneliai, karpyta miško linija horizonte – visas tas lyriškai uždaras ir jaukus peizažas...”. Šitokioje aplinkoje Nemunas savaip įėjo į gimtojo kaimo buitį ir dvasinę apyvarą ir vėliau poetą daugiausia trauks slėnių ir ežerų, kalnelių ir girių peizažas, skaidrinantis sielą.

Mokytojas A. Garmus bus ugdes ir pirmuosius kūrybiškumo daigus: mokyklos žurnaliuke J. Marcinkevičius aprašė vienos išvykos žiemą su tėvu į mišką įspūdžius.

Jūsų tėveliai iš vaikystės žino Lietuvos poeto, klasiko Justino Marcinkevičiaus poemėles ir eilėraščius vaikams.

Redaktorė
Paruošta pagal lietuvišką spaudą

J. MARCINKEVIČIUS

Žodis

O kaip aš laukiau to žodžio –
Spindinčio, didelio ir visagalio.
Laukiau ilgai – nuo akimirkos,
Kai išgirdau, kad toks žodis yra.
Žodis – labiausiai apspjaudytas,
Žodis – pigiausiai parduotas.
Žodis – dažniausiai išduotas
Ir vis dėlto – spindintis žodis.

Kam pasiskųsti?

Po pusnynais, po giliais
Vasarėlė miega.
O žiema visais keliais
Vis dar veža sniegą.

Negana užpustė šilą,
Bet ir išdykauja:
Ji ir man už kaklo pila
Šalto sniego saują.

Už apykaklės žiema
Ėmė šaltį pūsti.
Bėgsiu lėksiu verkdamas
Mamai pasiskųsti.

Juokias iš manęs sesutė:
– Grįžk atgal į kiemą –
Pasiskųsk verčiau saulutei,
Kad nubaustų žiemą.

Aš sustojau, pagalvojau,
Pagalvojau, pasvarsčiau:
Saulę debesys užklojo.
Pas mamytę bus arčiau.

Sapnas

Sapnavau, sapnavau,
Kad Mėnulyje buvau.
– Ką gi tu matei Mėnuly?
– Ten saldinių krūvos guli,
Plaukia upės limonado,
Stovi kalnas šokolado,

O ledų, o ledų —
Vos gali paeiti — slidu!
Puoliau valgyt ir laižyti,
Net širdis apsalo...
Bet pažadino mamytė:
Pusryčiai ant stalo.

Sapnavau, sapnavau,
Kad Mėnulyje buvau.
Va saldinių popierėliai
Kišenėlėj šnara.
Mama, kam mane prikėlei?
Kaip Mėnuly gera!

Man mamytė veidą prausia
Ir šypsodamasi klausia:
— Ar tik tu nėjai į spintą,
Kur saldainiai guli?
Šiandien spinta užrakinta –
Skrisk sau į Mėnulį.

Va tai tau, va tai tau,
Iš Mėnulio nukritau.

Rasa Kerelytė. „Mano šeima“, ČLM 6 a kl.

Ar svarbu išmokti lietuviškai?

Man labai patinka būti lietuviu. Lietuvoje gyvena labai mažai žmonių, tai kuo daugiau lietuvių yra pasaulyje, tuo geriau. Man labai patinka lietuviškos šventės (pvz. Vėlinės, Joninės, Valstybės diena...), kurių mes nešvenčiame Amerikoje, lietuviški papročiai. Man labai patinka, kai per Jonines deginami laužai, o per Užgavėnes visi užsideda kaukes ir valgo bulvinius blynus.

Man patinka ir lietuvių kalba, nes ji yra unikali. Ji labai stipriai ir gražiai skamba. Man labai patinka Lietuvos gamta, miškai, ežerai ir net miestai. Aš džiaugiuosi, kad esu lietuvis.

Andrius Dunčia

Vinco Krėvės m-la, 6 kl.,
Philadelphia, PA

Labai yra svarbu mokėti lietuviškai. Jeigu kas nors atsiųstų iš Lietuvos lietuviškai nemokančiam žmogui laišką, tai jis nesupras, kas ten parašyta. Jeigu mokėsiu tik angliškai, tai aš negalėsiu susikalbėti su savo draugais lietuviais. Jie negalės suprasti, ką aš sakau. Jeigu aš nemokėčiau lietuviškai, tai nežinočiau, kas yra Lietuva. Ir tai man visai nepatiktų. Išmokti lietuviškai man yra labai svarbu.

Julija Paškevičiūtė

Vinco Krėvės m-la, 3 kl.,
Philadelphia, PA

Apsiausiu batukus ir keliausiu pas vaikus.... Laimos Apanavičienės nuotr.

Skelbiamas rašinio konkursas

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija skelbia lietuviškų tekstų konkursą „Mano Lietuva“, kuriame kviečia dalyvauti užsienio lietuvius – vaikus ir jaunimą.

Konkursas skiriamas Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtosioms metinėms.

Konkurse gali dalyvauti užsienio lietuviai – vaikai ir jaunimas nuo 6 iki 21 metų amžiaus. Darbai bus vertinami pagal amžiaus grupes: 6–9 m., 10–13 m., 14–17 m. ir 18–21 m.

Konkursui teikiami įvairaus žanro (rašiniai, esė, apžvalgos, interviu, eilėraščiai ir kt.) originalūs lietuviški tekstai tema „Mano Lietuva”.

Kiekvienas dalyvis gali pateikti po vieną darbą. Darbus prašome siųsti paštu iki 2010 m. rugsėjo 30 d. imtinai adresu: Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui, Konkursui „Mano Lietuva”, J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, Lietuva.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Laisvė – didžiausia vertybė

ANGELĖ KAVAKIENĖ

JAV LB Waukegan-Lake County
apylinkės pirmininkė

Į Lietuvos laisvę kiekvienas ėjome savais keliais: daugelis mūsų už ją kovojo pačiuose siaubūno nasruose, kada vien žodžiai Lietuvos laisvė arba Lietuvos trispalvė galėjo iššaukti gana rimtas represijas. Kiti – išeivijoje – kvietė nesitaikstyti su Lietuvos okupacija, kreipdamiesi į JAV vyriausybę, rinkdami lėšas, kurios turėjo būti skirtos kovai už laivę paremti. Mes visi siekėme, kad mūsų Tėvynė būtų laisva. Laimingas gali būti tik laisvas žmogus.

Šiomet 20-ąjį kartą švenčiame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą. Vieni švenčia Lietuvoje, kiti – Amerikoje, Anglijoje, Airijoje, Ispanijoje bei daugelyje kitų šalių. Neseniai Lietuvos laisvę pažymėjome ir mes – JAV LB Waukegan-Lake County apylinkės lietuviai.

Libertyville Civic Center salė buvo pilna – į šventę susirinko visi, kam svarbu mūsų laisvė, kam brangi mūsų vėliava, kam rūpi išsaugoti tautos vienybę.

Šventės programą vedė Milda Colman. Ji paprašė apylinkės pirmininkę Angelę Kavakienę tarti sveikinimo žodį, po to pakvietė įnešti JAV ir Lietuvos vėliavas. Grojant Algimantui ir Ligitai Barniškiams, buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai.

Kunigas Gediminas Jankūnas perskaitė invokaciją, prašydamas Dievo palaimos Lietuvai bei jos žmonėms. Apylinkės valdybos narė Ilona Kubilienė perskaitė 1918 metų Vasario 16-osios ir 1990 metų Kovo 11-osios Nepriklausomybės atkūrimo aktus. Žuvusiųjų už Lietuvos nepriklausomybę ir mirusiųjų apylinkės narių sąrašą perskaitė ilgametė mūsų apylinkės valdybos narė Elena Skališienė, paprašiusi juos pagerbti tylos minute.

Šventės prelegentė JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Irena Vilimienė svečius supažindino su JAV Lietuvių Bendruomenės struktūra, istorija, veiklos tikslais. Po to Milda pakvietė šventės dalyvius susipažinti su rezoliucija.

Sveikinimo žodį tarė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė ir mūsų apylinkės narė Regina Narušienė.

Vėliau A. Barniškis mus subūrė kartu padainuoti „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“. Jei kartais mus sunkiau suvienyti žodžiais, suvienija daina: atsistoję svečiai, susikibę rankomis, su trispalvėmis vėliavėlėmis dainavo iš visos širdies. Visi jautėme, kad esame viena šeima, kad mes visi kartu, nors ir toli nuo savosios tėvynės Lietuvos. Kai kas net nebeįstengė nusišviesti ašarų.

Po to vėl dainavome dainas „Gražiausios spalvos“ bei „Laisvė“, mums šoko mūsų nepamainomai šaunūs „Laumės“ šokėjai, valgėme iš „Smilgos“ atvežtus skanius cepelinus, smaguriavome lietuviškais saldainiais ir sausainiais. Ilgai svečiai nenorėjo palikti šventinės salės.

Šventės ateina ir praeina, o po jų nori nenori imi ir susimąstai: mes, lietuviai, esame viena iš seniausių tautų, išgyvenusių begalę tautinių išniekinimų, okupacijų, sukilimų, tremčių ir prisikėlimų. Šiandien mes išsibarstę po visą pasaulį. Ar išlikime mes, lietuviai, vieninga tauta po

Šventės prelegentė – JAV LB Vakarų apygardos pirm. I. Vilimienė.

kelių šimtmečių? Dažnai mes klausome, skaitome, girdime, kad šiaudien mes baikštūs, pikti, skeptiški, pasimetę, apatiški, kad lietuvis nebesusikalba su lietuviu. Visokių yra. Nieko nuostabaus, juk daugelis mūsų augo sovietiškojo slibino karalystėje.

Kur mūsų atrama? Mūsų žemėje, mūsų istorijoje, mūsų bažnyčioje, mūsų vėliavose ir relikvijos. Mes turime ieškoti savo kelio, laikytis savo papročių ir tradicijų, savo kultūrinio palikimo, kad išsilaikytume ne kaip trečiarūšė, o unikali tauta tarp tautų, nepriklausoma valstybė tarp tokių pat nepriklausomų valstybių.

Šventės dalyvius suvienijo daina.

Laiškai, nuomonės,
komentaraiRašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KŪČIOS IR AMERIKOJE YRA GRUODŽIO 24 D.

Perskaičius Danutės Grajauskienės laišką („Draugas“ 2010 m., vasario 12 d.) liko neaišku, ką ji nori pasakyti. Ji teigia, kad gyvename Amerikoje, todėl reikia prisitaikyti prie dabartinių sąlygų. Pamini, kad ne visi gali paruošti tradicines Kūčias su „12 patiekalų vien tik sau...“, kad „neturi, su kuo Kūčias praleisti“. Tokiu atveju pasikvieskite juos pas save, o jei visi nesutiks, tai išnuomokite didesnes patalpas ir praleiskite šventą Kūčių vakarą gruodžio 24 d. kartu. Jei sekate lietuvišką spaudą, tai turėsite skaityti apie tokius renginius keliose lietuvių kolonijose.

D. Grajauskienė aiškina, kad „Kūčių valgiai menkinami, rašant,

kiek mišrainių, kiek silkių galima suvalgyti“. Bet ar Kūčių prasmė nėra sudarkoma, tiesiog pašiepiama, kai nesilaikoma tradicijos ir taip lengvopodiškai „kūčiavojimai“ ruošiami kada tik kam patogiau? Toliau laiške ji rašo, kad „Kūčiose atsilanko (...) lietuviai, jiems ne taip svarbu Kūčių data. Nori susipažinti su lietuviškomis tradicijomis (...)“ Nesuprantu, ar čia D. Grajauskienė mums sako sekti nelietuvių galvosena, kad Kūčių data nesvarbi? Ar pajėgia jiems perduoti lietuviškų tradicijų pažinimą, kai pati šių tradicijų negerbia?

Noriu vėl grįžti prie „šuniui numesto kaulo“, t. y., rengti taip vadinamas Kūčias Advento metu tiems,

kurie negali sau tokį tradicinį stalą paruošti. Teko skaityti, kad kartais po tokių Kūčių atvyksta ir Kalėdų senelis. Tai ar nebūtų logiška po kiekvienų šių Kūčių turėti ir Kalėdas? Vaikučiai daugiau dovanų gautų.

Teko paklausti keletą „organizacinių Kūčių“ rengėjų, ką jie veikia gruodžio 24 d. vakare? Visi atsakė, kad tą vakarą švenčia Kūčias su savo šeimos nariais. Gaunasi vaizdas, kad dabar JAV lietuviai praleidžia Adventą lankydami įvairias Kūčias taip,

kaip amerikoniai savo kalėdinius balius. Renginiai labai panašūs, tik kitaip pavadinti.

Galiausiai, mano minėtas asmuo, kuris dalyvavo keliose Kūčiose, ten lankėsi iš pareigos, remdamas lietuviškų organizacijų renginius, tad D. Grajauskienės pašaipios pastabos, kad einama iš smalsumo ar nuobodulio, čia visai netiko.

Grazina Kiaučiušienė
Lansing, MI

BAISUS ŽODIS „PATIKRA“

Jau antrą kartą iš eilės žodis „patikros“ pasirodo „Draugo“ straipsniuose. Palikime žodžius ramybėje, kurie mums yra jau įprasti, su kuriais mes jau suaugę, kaip „patikrini-

mas“. Geriau ieškokime naujadarų, kurie pakeistų svetimžodžius.

Gintra Narienė
Darien, IL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vienas svarbiausių Lietuvos uždavinių – išsaugoti lietuvybę

Š. Adomavičius (k.) ir P. W. Stephens.

URM nuotr.

Vilnius, kovo 16 d. (Lietuviams.com) – Kovo 16 d. Vilniuje lankėsi naujasis Australijos ambasadorius Lietuvai Paul Wesley Stephens.

Su juo susitikęs užsienio reikalų viceministras Šarūnas Adomavičius aptarė dvišalį bendradarbiavimą politikos, ekonomikos ir kultūros srityse, Lietuvių Bendruomenės Australijoje vaidmenį, puoselėjant draugiškus dvišalius santykius. Viceministras pabrėžė, kad lietuvybės išsaugojimas užsienyje yra vienas svarbiausių Lietuvos uždavinių.

Š. Adomavičius ambasadoriui perdavė Lietuvos užsienio reikalų ministro Audroniaus Ažubalio kvietimą Australijos užsienio reikalų ministrui Stephen Smith atvykti į Lietuvą.

Australijos ambasadorius pasiūlydė gerais šalių santykiais ir išreiškė ketinimus toliau stiprinti Lietuvos ir Australijos bendradarbiavimą.

Viena iš aptariamų temų buvo prekybinis ekonominis šalių bendradarbiavimas. Viceministras ir ambasadorius sutarė, kad būtina skatinti abiejų šalių ryšius šioje srityje, keistis verslo delegacijomis. Š. Adomavičius pakvietė Australijos investuotojus pasinaudoti geromis investavimo sąlygomis Lietuvoje.

Naujasis ambasadorius taip pat prisistatė ir prezidentei Daliai Grybauskaitei – jis jai įteikė skiriamuosius raštus. Šalies vadovės ir naujojo Australijos ambasadoriaus Lietuvai susitikime buvo aptarti dvišaliai valstybių santykiai bei glaudesnio bendradarbiavimo galimybės prekybos, investicijų, kultūros ir kitose srityse.

Ambasadorius yra įgijęs Tarptautinių santykių magistro laipsnį. Per savo diplomatinę karjerą P. W. Stephens dirbo Australijos ambasadoje Brazilijoje ir misijoje prie Jungtinių Tautų. Nuo 2005 metų ambasadorius ėjo aukštas pareigas Australijos užsienio reikalų ir prekybos departamente. Australijos ambasadorius Lietuvai P. W. Stephens reziduoja Stokholme, Švedijoje.

Lietuva ir Australija diplomatinis santykius užmezgė 1991 m. lapkričio 6 d. Australijoje gyvena apie 18,000 lietuvių kilmės asmenų, apie 3,000 žmonių dalyvauja lietuvių organizacijų veikloje.

Lietuvos ir Australijos prekybos apyvarta 2009 m. buvo 33 mln. litų. Dvišalės prekybos balansas 2009 m. buvo teigiamas Lietuvai ir sudarė 27 mln. litų.

jos skaitymai, mugės, parodos ir kt.

„Suskaiciavome, kad projektui reikėtų apie 2 mln. litų, kurie turėtų būti skirti iš valstybės ir savivaldybės biudžetų. Taip pat mėginsime pritraukti ir tarptautinius partnerius, kurie finansiškai prisidėtų prie projekto organizavimo. Šiais metais pasaulio knygų sostinė bus Liubliana Slovėnijoje, 2011 m. – Buenos Airės Argentinoje“, – pasakojo Kultūros skyriaus vedėja.

Ar uostamiesčiui bus suteikta garbė tapti knygų sostine, turėtų paaiškėti šių metų birželį. Beje, 2012 m. Klaipėdoje planuojama surengti ir tarptautinį Europos folkloro kultūros festivalį „Europiada“. 2012 m. Klaipėda minės ir 760 metų jubiliejų.

nešė Užsienio reikalų ministerija.

J. Baltrušaitis (1873–1944) – žymus poetas eseistas, vertėjas, diplomatas, jo sūnus Jurgis Baltrušaitis (1903–1988) buvo dailės istorikas medievistas, diplomatas.

J. Baltrušaitis jaunesnysis dirbo Lietuvos atstovybėje Prancūzijoje kultūros patarėju ir konsulu iki 1954 metų.

Baltieji JAV tampa mažuma

Vilnius, kovo 16 d. (BNS) – JAV demografų teigimu, 2010 metai bus savotiško demografinio lūžio JAV metai: etninių mažumų atstovams kūdikių gims daugiau, nei jų pagimdys baltaodės amerikietės.

Jau dabar beveik pusė Jungtinėse Valstijose gimusių vaikų auga etninių mažumų šeimose. Jei tokia demografinė nuostata išliks ir ateityje, per artimiausius 40 metų etninė mažuma gali tapti dauguma, teigia žurnalas „Time“.

Šiomet laukiamas „demografinis posūkis“ susijęs su tuo, kad dėl imigracijos į JAV išaugo iš Lotynų Amerikos šalių atvykstančių vidutinio amžiaus moterų skaičius. O jos linkusios gimdyti daugiau vaikų nei kitų etninių grupių atstovės.

48 proc. 2008 metais Amerikoje gimusių kūdikių auga etinių mažumų atstovų šeimose, teigia JAV demografiniai. 1990 metais jų dalis sudarė 37 proc.

„Remiantis dabartiniais demografiniais spėjimais, etninės Jungtinių Valstijų mažumos iki šio amžiaus

vidurio gali tapti šalies gyventojų dauguma. Amerikos vaikų ateitis prasideda dabar“, – teigia New Hampshire universiteto profesorius Kenneth Johnson.

Pasak jo, tokius demografinius pokyčius lemia ispaniškai kalbančių moterų noras turėti daugiau vaikų už kitų etninių grupių ir rasių atstoves. Vis daugiau baltųjų amerikiečių moterų vaikų gimdymą atidėlioja, kol bus vyresnės, tačiau iki šiol nėra aišku, ar tai turės pastebimą įtaką dabartinei etninių mažumų kūdikių skaičiaus didėjimo nuostatai.

Maždaug 52 proc. 2008 JAV gimusių vaikų buvo baltieji. 25 proc. kūdikių gimė išeivių iš Lotynų Amerikos, 15 proc. – juodaodžių, 4 proc. – azijiečių šeimose. Dar 4 proc. gimė rasiniu požiūriu mišrioje šeimose.

Demografiniai duomenys liudija, kad ispaniškai kalbančios amerikietės vidutiniškai turi 3 vaikus, tuo tarpu kitų etninių mažumų atstovės – po 2. Be to, jaunesnio amžiaus baltųjų moterų skaičius nuolat mažėja – nuo 1990 metų jis sumažėjo 19 proc.

Lietuvos radijas nebebus girdimas visą parą

Vilnius, kovo 16 d. (BNS) – Lietuvos radijo laidas nuo gegužės 1 d. ketinama trumpinti iki 18 valandų per parą, o Lietuvos televizijos laidas nuo pirmadienio iki ketvirtadienio žadama trumpinti iki 9 valandų.

Tokiems nacionalinio transliuotojo administracijos siūlymams tautai skylėtą biudžetą pritarė Lietuvos radijo ir televizijos (LRT) taryba.

Lietuvos radijas turėtų būti girdimas nebe visą parą, o 18 valandų, radijo programa „Klasika“ trumpinama nuo 18 iki 11 valandų per parą darbo dienomis ir iki 15 valandų švenčių ir poilsio dienomis. „Opus 3“ laidas ketinama sutrumpinti nuo 24 iki 11 valandų per parą.

Jau anksčiau LRT taryba yra pritarusi nacionalinio transliuotojo administracijos siūlymui nutraukti „LTV World“ laidas nuo balandžio 1 d., tačiau šio kanalo dėl užsitęsusių derybų ketinama atsisakyti taip pat nuo gegužės mėn.

2011 metams Seimas LRT skyres 35 mln. litų iš biudžeto, papildomų pajamų tikimasi gauti ir komercinės veiklos – patalpų nuomos, reklamos.

„LTV World“ atsisakymas, pasak LRT tarybos, padėtų sutaupyti 684,000 litų, dar apie 1,5 mln. ketinama sutaupyti iš atlyginimų fondo ir autorių laidų biudžetų mažinimo. Pridėjus sutaupymus dėl kerpamų laidų trukmės esą būtų sutaupyta per 3,5 mln. litų, tačiau šis mažinimas – dar ne pabaiga.

2008 m. LRT skolos viršijo 6,5 mln. litų. 2009 metų trūkumas oficialiai neskelbiamas, tačiau LRT tarybos posėdyje įvardyta, kad skolos gali siekti 10 mln. litų.

Vilniuje bus Tūkstantmečio gatvė

Vilnius, kovo 17 d. (BNS) – Pietinis Vilniaus aplinkkelis, kuris nuo pernai birželio vadinasi Tūkstantmečio gatve, formaliai pervadintas ir Vyriausybės sprendimu.

Vyriausybė pakeitė gatvės pavadinimą, įtraukusi jį į miestų, kurie neturi aplinkkelių, gatvių, kurios yra Europos tarptautinio kelių tinklo kelių tęsiniai, sąrašą.

2,8 kilometro ilgio gatvės atkarpa tarp Laisvės prospekto ir Žirnių gatvės, kurią 2008 m. pabaigoje sujungė modernus Vilniaus pietinis aplinkkelis, Vilniaus savivaldybės sprendimu Tūkstantmečio gatve tapo

pernai birželio 10 d.

2008 m. lapkritį atidarytas beveik 270 mln. litų vertės Vilniaus pietinis aplinkkelis yra didžiausias Lietuvoje transporto investicijų projektas. Aplinkkelis tarp Žirnių gatvės ir Lazdynų tilto sujungė du tarptautinius Minsko ir Rygos krypčių kelius. Statybų metu buvo nutiesta maždaug 2,9 kilometro ilgio nauja kelio atkarpa, pastatytas tiltas pėstiesiems ir lengvajam transportui bei pertvarkyta maždaug 4 kilometrai aplinkinių gatvių. Europos Sąjungos Sanglaudos fondo parama šiam projektui siekė 143 mln. litų.

Ambasadai perduotas Baltrušaičių archyvas

Vilnius, kovo 17 d. (BNS) – Paryžiuje poeto ir diplomato Jurgio Baltrušaičio anūkas Žanas Baltrušaitis Lietuvos ambasada Prancūzijoje perdavė Baltrušaičių šeimos archyvą.

Perduotuose diplomatinuose archyvuose yra prieškarinio ir pokario laikotarpio laišakai, dokumentai, susiję su diplomatijos veikla egzilyje, pra-

Pasaulio naujienos

Maskva siekia sukiršinti Lenkijos politikus, sako lenkų istorikas

J. Kurtyka pareiškė, kad Maskva, naudodamasi tragedijos paminėjimo Katynėje iškilmėmis, bando supriešinti šalies politikus. **SCANPIX** nuotr.

Vilnius, kovo 17 d. (BNS) – Lenkijos tautos atminties instituto direktorius Janusz Kurtyka lenkų radijui pareiškė, kad Maskva, naudodamasi tragedijos paminėjimo Katynėje iškilmėmis, bando supriešinti šalies politikus.

Istorikas įspėjo lenkų politikus neįsivelti į žaidimą, kuris gali būti naudingas tik Maskvai, ir pridūrė, jog Rusijos ambasatoriaus Lenkijoje Vladimir Grinin veiksmai primena rusų ir lenkų santykius XVIII amžiuje. Pasak mokslininko, 70-osios NKVD sušaudytų lenkų karininkų žūtis paminėjimas gali tapti proga Maskvai kištis į Lenkijos vidaus reikalus.

Katynės žudynių 70-mečio minėjime Rusijos premjeras Vladimir Putin pakvietė dalyvauti savo kolegą iš Lenkijos Donald Tusk. Tačiau Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski irgi pareiškė norą dalyvauti šių lenkams itin skaudžių ir simbolinių metinių iškilmėse.

Rusijos ambasada Lenkijoje pasakutiniu metu keletą kartų oficialiai pareiškė, jog neturi oficialios informacijos apie L. Kaczynski planus vykti į Katynę.

Lenkijos užsienio reikalų ministerija pranešė, jog įteikė diplomatinę notą Rusijos ambasadai Lenkijoje dėl Lenkijos prezidento kelionės į Katynę. L. Kaczynski kelionė į lenkų karininkų žudynių vietą planuojama praėjus kelioms dienoms po bendrų Lenkijos ir Rusijos minėjimo iškilmų, kuriose dalyvaus abiejų šalių premjerai.

Katynė – viena iš daugybės vietų, kur 1940 m. balandį-gegužę tuometės Sovietų Sąjungos vadovybės nurodymu buvo nužudyta beveik 22,000 lenkų. Į įvairius NKVD lagerius ir kalėjimus šie lenkai, tarp jų karininkai, policininkai, kalėjimo prižiūrėtojai, mokslininkai ir dvasininkai, pateko po 1939 m. rugsėjo 17 d., kai SSRS klasingai užpuolė Lenkiją.

Sočio olimpiados organizatorius pliekti ėmė ir Jungtinės Tautos

Vilnius, kovo 17 d. (BNS) – Rusijos valdžia nekreipia dėmesio į žalą gamtai, kurią daro pasiruošimo 2014 m. žiemos olimpinėms žaidynėms darbai, teigia Jungtinės Tautos (JT). Nors iki Sočio žiemos olimpinio žaidynių liko 4 metai, žaidynių organizatoriai jau dabar sulaukia daug kritikos.

JT ataskaita – ne pirmas priekaištas rusams. Tarptautinės gamtosaugininkų organizacijos nutraukė bendradarbiavimą su olimpiados organizatoriais, teigdamos, kad šie nepaiso jų pastabų. Rusijos valdžia tvirtina, kad žaidynės bus žalios, ir kaltina gamtosaugininkus bandant sabotuoti renginį.

2014 m. žiemos olimpiada vyks Sočyje, pietų Rusijos kurortiniame miestelyje prie Juodosios jūros. Čia įsikūręs nacionalinis parkas ir milžiniškas gamtos draustinis, įtrauktas į pasaulio paveldo sąrašą. Pastaraisiais mėnesiais santykiai tarp olimpiados organizatorių, prižiūrinčių milži-

niškų užmojų statybas Sočyje, ir gamtosaugos organizacijų nuolat blogėjo.

Bendradarbiauti neseniai atsisakė viena didžiausių gamtosaugos organizacijų – Pasaulio gamtos fondas (WWF). Ji perspėjo, kad Sočio gamtai jau padaryta neatitaisoma žala – užterštos svarbios upės, iškirsti retų rūšių medžiai.

Dabar prie rusus kritikuojančių gamtosaugininkų prisijungė ir Jungtinių Tautų aplinkosaugos programa (UNEP). Pasak jos atstovų, organizatoriai privalo atlikti tyrimą ir įvertinti olimpinio statybų poveikį vietinėms ekosistemoms. Kartu raginama griežčiau kontroliuoti olimpiados organizatorių veiksmus. UNEP pasiūlė tarpininkauti tarp jų ir gamtosaugininkų.

Rusai daug tikisi iš olimpiados. Tai pirmas kartas, kai žiemos žaidynės vyks Rusijoje, ir šalies ministras pirmininkas V. Putin asmeniškai seka, kaip vyksta pasiruošimas.

EUROPA

DUBLINAS

Airijos Katalikų Bažnyčios vadovas „visa širdimi“ atsiprašė dėl savo vaidmens tiriant skandalingus dvasininkų pedofilijos atvejus. Kardinalas Sean Brady buvo paragintas pasitraukti iš organizacijų, teikiančių pagalbą nuo kunigų seksualinio smurto nukentėjusiems asmenis, kai paaiškėjo, kad 1975 m. jis dalyvavo susitikimuose su vaikais, nukentėjusiais per vieną iš sunkiausių Airijoje nustatytų dvasininkų pedofilijos atvejų. Tų vaikų buvo prašoma išlaikyti įvykius paslapyje.

PRAHA

Marihuaną rūkantys Čekijos gyventojai lengviau atsiduso, kai vyriausybė priėmė liberalų įstatymą dėl kvaishalų vartojimo, dėl kurio ši šalis tapo vienu iš saugiausių prieglobsčių Europoje retkarčiais draudžiamo vaisiaus paragaujantiems žmonėms. Pagal įsigaliojusį įstatymą, asmenims, pas kuriuos bus rasta iki 15 gramų marihuanos arba iki 5 auginamų kanapių kerų, nebegrės teistumas ir laisvės atėmimo bausmės, tačiau jiems gali būti skirta piniginė bauda.

RYGA

Latvijoje didžiausia penkių partijų koalicijoje Liaudies partija pasitraukė iš vyriausybės ir paliko premjerą su mažumos vyriausybe, kai parlamento rinkimai turėtų vykti spalį. Tai pranešė Liaudies partijos vadovas Andris Škelė, kuris dar nurodė, kad partija pereina į opoziciją.

RUSIJA

MASKVA

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Ban Ki-Moon pradėjo oficialų apsilankymą Rusijoje. Jis susitiks su Rusijos vadovais bei dalyvaus Artimųjų Rytų ketverto derybininkų susitikime, kuriame bus sprendžiami Artimųjų Rytų taikos klausimai. JT vadovas ketina aptarti įvairius bendradarbiavimo su Rusija klausimus, o ypač Rusijos dalyvavimą JT operacijose.

* * *

Rusijos aukštieji parlamento rūmai patvirtino įstatymą, kuriuo pratęsiamas žmonių klonavimo draudimas. Pagal naująjį įstatymą, Rusijoje ir toliau bus draudžiama klonuoti žmones, kol nebus priimtas kitas šį klausimą reglamentuojantis dokumentas. Pirmą kartą įstatymas dėl klonavimo Rusijoje buvo priimtas 2002 m. Jame nedraudžiama klonuoti ląstelių ir organizmų mokslinių tyrimų tikslams ir žmonių organų persodinimui.

AZIJA

SARGODA

Pakistano teismas pateikė kaltinimus prieš 3 mėnesius suimtiems penkiems JAV piliečiams, kurie yra įtariami planavę teroro išpuolius kartu su tarptautiniam teroristų tinklui „al Qaeda“ artimomis grupuotėmis, pranešė vienas advokatas. „Dėl tų nusikaltimų gali būti skirtas įkalinimas iki gyvos galvos“, – advokatas Shahid Kamal sakė žurnalistams. Tie amerikiečiai stojo prieš terorizmo bylas nagrinėjantį teismą Pakistano rytiniame Sargodos mieste, kuriame jie buvo suimti praeitų metų gruodį.

ŠIAURĖS AMERIKA

MEXICO

Meksikos prezidentas Felipe Calderon paragino JAV kartu prisiminti atsakomybę kovoje su organizuotu nusikalstamumu ir narkotikų kontrabanda abiejose valstybėse, praneša BBC. Tokią nuomonę Meksikos prezidentas išsakė lankydamasis šalies Sjudad Chuareso mieste, kur kovo 13 d. buvo nužudyti trys su JAV konsulatu susiję žmonės. F. Calderon mieste sutiko šimtai protestuotojų, kurie reikalauja iš miesto išvesti ten budinčius karius. Vien praeitais metais Sjudad Chuarese buvo nužudyta 2,600 žmonių.

PIETŲ AMERIKA

SAN PAULAS

Katalikų Bažnyčią krečiančių skandalų dėl dvasininkų pedofilijos banga nusirito iki Brazilijos – Vatikanas pranešė, jog čia atliekamas tyrimas dėl trijų kunigų, kaltinamų seksualiniu vaikų išnaudojimu. Brazilijoje katalikais save laiko maždaug 74 proc. gyventojų.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Small Packages

Trucking

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

KEPTUVĖSE DEGA JŪSŲ SVEIKATA

(dr. Paul Bragg)

Taip yra pasakęs natūropatas ir sveiko maitinimo puoslėtojas dr. Paul Bragg. Panagrinėkime plačiau riebalus ir jų kulinarinio apdorojimo pagrindus, juk pagaminto maisto kokybė pirmiausia priklauso nuo to, kokius riebalus ir kaip mes juos vartojame. Išnagrinėjus garsiausių dietologų ir natūropatų patarimus, galėtume padaryti tokią išvadą: apskritai jokių riebalų nereikia apdoroti aukštoje temperatūroje. Riebalai žmogui reikalingi – tai energijos šaltinis. Bet aukštoje temperatūroje kaitintuvuose, keptuvėse sviestas ir augaliniai aliejai ima skaidytis ir tampa kenksmingais junginiais. Tad dabar sakysime: „Kodėl mes neišmirėm?“ O tik todėl, kad žmonės turi tokį ištvermingą organą kaip kepenis. Kiek dešimtmečių jos gali gelbėti organizmą nuo gyvybei pavojingų nuodų, juk kepenys dar atlieka ir kitas svarbias funkcijas? Jogai kepenis vadina darbštuolėmis, kurios tarsi arklys tempia savo našta iki galo, iki tol, kol žūsta paskutinė jų ląstelė.

Riebalų rūšys

Pagal tai, kokios vyrauja riebiosios rūgštys – sočiosios ar nesočiosios – riebalus galima skirti į 2 grupes. Jeigu dominuoja sočiosios – tai gyvulinės kilmės riebalai. Visi žinome apie pavojų vartoti produktus, kuriuose yra daug cholesterolio (graikiškai: chole – tulžis, sterol – riebus). Pats cholesterolis nėra kenksmingas, jis reikalingas daugeliui organizme vykstančių procesų. Esant reikalui organizmas išskiria jį kaip „papildomą kurą“. Jeigu gyvulinių riebalų mitybos racione bus per daug, jei fizinis mūsų aktyvumas mažas, cholesterolio (arba kitaip – cholesterolino) dalelės ims kauptis ant arterijų sienelių, gali pradėti vystytis aterosklerozė. Anot P. Bragg, aterosklerozės priežastis yra ne senėjimas, o netinkama mityba, nejudėjimas. Organizmui pavojingi ir hidronizuoti bei susintetinti riebalai (įvairūs margarinai, kulinariniai taukai), galintys išsilaikyti šaldytuvuose beveik 10 metų! Šitie riebalai neapkarsta, nes nereaguoja su deguonimi. Tai „užbalzamuoti“ produktai, nesilydantys net nuo žmogaus kūno šilumos. Sveikiausia yra niekad nepirkti jokių dietinių produktų, t. y. nuliesintų. Gydytojų pastebėta, kad nuo tokių produktų mes daugiau tunkame, nes juose yra daugiausia cheminių priedų. Geriau mažiau valgyti, bet sveiką maistą. Paimkime kad ir „kalakuto lašinius“. Juk kalakutas yra sveikiausias paukštis – visiškai be riebalų. Tad kaip ir iš ko padaryti tie lašiniai? Dr. Oz sako, kad tokie „kalakuto lašiniai“ turi 3 kartus daugiau kalorijų negu normalūs tikri lašiniai.

Civilizuotuose kraštuose, ypač JAV, suvartojama labai daug kietųjų riebalų (juose vyrauja sočiosios rie-

biosios rūgštys), todėl šioje šalyje kur kas dažniau sergama širdies ir kraujagyslių ligomis. Rytuose, kaip žinoma, kietųjų riebalų vartojama labai mažai, ten ypač daug suvartojama įvairių aliejų, valgoma daug daržovių. Statistika liudija baisius dalykus: skrodžiant Korėjoje žuvusius amerikiečius (amžiaus vidurkis – 22 metai), buvo nustatyta, jog 77 proc. iš jų jau sirgo ateroskleroze. O tarp tokio pat amžiaus korėjiečių sergančių ateroskleroze, buvo tik 11 proc. Ir tas buvo jau senais laikais. O kas dabar? Pasak dr. Oz, susirūpinimą kelia vaikai ir kūdikiai, kurie dėl per didelio svorio nepajėgia net vaikščioti.

Žinomas buvęs New York 5 žvaigždučių restorano virėjas Anthony Bourdain, dabar keliaujantis po pasaulį kaip maisto žurnalistas, vienoje iš savo knygų rašė, kad žmonės net neįsivaizduoja, kad net tokiuose prabangiuose restoranuose keptuvės nėra plaunamos ir visos dienos patiekalai kepami maišant naujus riebalus su senais. Tad ką jau bekalbėti apie paprastus restoranus ir valgyklėles?

Augaliniai aliejai

Pasaulyje yra daugybė įvairių rūšių augalinių aliejų. Kai kurių iš jų, pavyzdžiui, safloro aliejaus mes nevartojame. (Safloras – žolinis augalas, augantis Indijoje ir kituose karšto klimato kraštuose.) Dietologai teigia, jog šis aliejus yra labai vertingas, nes jame yra 94 proc. sočiųjų riebiųjų rūgščių. Nevartojame ir šafrano bei kunzuto aliejaus, tačiau turime saulėgrąžų, alyvų, kukurūzų aliejaus, o jų savybės ne prastesnės ir už daugelio egzotinių aliejų savybes.

Pasak mitybos specialistų, sveikatai labai kenkia rafinuoti aliejai, nes rafinavimui dažnai vartojamos cheminės (ir toli gražu ne pačios „nekalčiausios“) medžiagos. Aliejų iš plastmasinių butelių būtina iš karto perpilti į stiklinius indus, nes plastmasė, reaguodama su oru, oksiduojasi, ir dėl to į aliejų gali patekti ken-

smingų medžiagų.

Alyvų aliejus

Jis yra sveiko gyvenimo būdo simbolis, jame daug nesočiųjų riebiųjų rūgščių, vitaminų, kurių svarbiausias – vitaminas E, dar vadinamas jaunystės vitaminu. Pravartu žinoti, kad pačios geriausios kokybės alyvų aliejus būna šviesios spalvos, tamsiai žalia spalva yra žemos kokybės alyvų aliejaus požymis.

Alyvų aliejus aktyvina virškinamojo trakto darbą, skatina tulžies išsiskyrimą, gerina apetitą.

Česnakų aliejus

Jį pasigaminkite taip: nuvalykite ir susmulkinkite vidutinio dydžio česnako galvutę, suberkite į stiklainį, užpilkite 1 puodeliu nerafinuoto saulėgrąžų aliejaus ar alyvų, padėkite į šaldytuvą. Šį aliejų galite naudoti gydymui jau kitą dieną.

Aterosklerozės, galvos smegenų, širdies spazmų ir dusulio gydymas: 1 šaukštelį česnakų aliejaus sumaišykite su 1 šaukšteliu citrinos sulčių ir gerkite 3 kartus per dieną puse valandos prieš valgį. Taip gydykitės 1–3 mėnesius, kol savijauta pagerės.

Saulėgrąžų aliejus

Jis gerai žinomas ir plačiausiai paplitęs. Saulėgrąžas iš Amerikos į Europą atvežė ispanai XVI amžiuje ir jos augo kaip laukinis augalas. Kaip kultūrinis augalas jos pradėtos auginti tik XVIII amžiuje. Saulėgrąžų aliejuje yra daug nesočiųjų riebiųjų rūgščių, angliavandenių, rauginių medžiagų, vitamino F, reikalingo žmogaus smegenims.

- Jei susižeidėte, sumuštą vietą tuoj pat nedelsdami patepkite saulėgrąžų aliejumi. Sumušta vieta nepamėlynuos ir nesutins. Šiuo būdu galite gydyti vaikų sužeidimus.

- Saulėgrąžų aliejumi patariama tepti odos ligų pažeistas vietas bei ilgai negyjančias žaizdas.

- Peršalę lašinkite į nosį saulėgrąžų aliejaus, jis suminkštins nosies gleivinę, nustos perštėti gerklė, palengvės kosulys.

- Saulėgrąžų aliejus laisvina vidurius ir skatina tulžies išsiskyrimą. Vidurių užkietėjimo profilaktikai ryte, prieš pusryčius, išgerkite šaukštą saulėgrąžų aliejaus. Aliejaus gerti galima tik tiems, kurie neserga tulžies pūslės akmenlige, nes aliejus gali sukelti skausmo priepuolius.

- Jei naktį traukia kojas, prieš miegą ištrinkite jas saulėgrąžų aliejaus ir degtinės mišiniu. Jau po 2–3 dienų kojų traukuliai išnyks.

- Jei kojų tarpupirščiai paraudę ir pleiskanoja, tepkite juos saulėgrąžų aliejaus ir degtinės mišiniu.

Kukurūzų aliejus

Jame yra A, E, K ir B grupės vitaminų. Kukurūzų aliejus stabdo rūgimo procesus žarnyne, mažina cholesterolio kiekį kraujyje, gydo kepenų ir tulžies pūslės ligas, inkstų akmenligę, hipertenziją, patinimus, atsiradusius dėl širdies ligų. Sergant šiomis ligomis patariama kukurūzų aliejaus gerti 2 kartus per dieną ryte ir vakare po 1 valgomąjį šaukštą.

- Sergant ateroskleroze, patartina kukurūzų aliejaus vartoti 3 kartus per dieną po šaukštą 30–40 minučių prieš valgį.

- Kukurūzų aliejus padeda sergantiems migrena, astma, karščiuijant.

- Gydant plaukus, patariama pašildytu kukurūzų aliejumi įtrinti galvos odą, po to galvą apvynioti šiltame vandenyje sudrėkintu rankšluosčiu ir pabūti keletą valandų. Po to plaukus išplauti su muilu.

Linų aliejus

Linų sėklų aliejuje yra daug nesočiųjų riebiųjų rūgščių, kurios mažina cholesterolio kiekį. Linų sėmenų aliejus neturi žalingo šalutinio poveikio, todėl jį dar vadina jaunystės eliksyru. Gydymui tinka tik šaltu būdu išspaustas aliejus, jo negalima kaitinti. Galima gydytis ir šiuo aliejumi, sumaišytu su alyvų aliejumi, sviestu, rūgpieniu, kefyru, jogurtu, medumi, vaisiais. Sėmenų aliejaus galima gerti 2–3 kartus per dieną po 1–2 šaukštus. Juo patartina gydytis ne ilgiau kaip 1–2 mėnesius.

- Jei dažnai užkietėja viduriai, prieš miegą išgerkite 1–2 šaukštus sėmenų aliejaus.

- Sergantiems astma patariama gydytis linų aliejumi. Manoma, kad jau po kelių gydymo dienų sveikata žymiai pagerėja.

- Jei vartosite sėmenų aliejaus, sumažės rizika susidaryti trombam, sumažės kraujospūdis ir viršsvoris.

- Sėmenų aliejumi tepkite sutrūkinėjusias ir žvynelines pažeistas odos vietas. Galite nakčiai gydomas vietas aprišti linų sėmenų aliejuje sumirkytais tvarščiais.

- Linų aliejus gerina regėjimą.

- Linų sėmenų aliejus gydo nuospaudas ir naikina karpas, tepkite 2 kartus per dieną.

- Linų sėmenų aliejumi patariama tepti plaukus, jie pradeda geriau augti ir blizgėti: 15 minučių prieš plaudami galvą, plaukus sutepkite linų sėmenų aliejaus ir kiaušinio trynio mišiniu.

- Linų sėmenų aliejumi patariama gydyti ausų uždegimą, tepti nudegimų vietas.

Liaudies medicinoje dažniausiai naudojamos linų sėklos (sėmenys) ir iš jų išspaustas aliejus. Sėklos rudai gelsvos, blizgančios, lygiu paviršiumi ir bekvapės. Lino, kaip gleives kaupiančio augalo, gydomas poveikis toks: gleivingosios medžiagos, patekusios ant virškinamojo trakto gleivinės arba žaizdos paviršiaus, sudaro plėvelę, kuri pažeistus audinius apsaugo nuo išorinių dirgiklių. Be to, šios gleivės sugeria patekusias į organizmą nuodingąsias medžiagas, todėl šios negali patekti į kraują ir apnuodyti organizmo.

Linų sėklose yra riebalinio aliejaus, karotino, glicerino, angliavandenių, organinių rūgščių, fermentų, glikozido linamarino, vitaminų A, B, E ir P. Linų sėklos yra puikus energijos šaltinis.

Parengta pagal liaudies mediciną žinovus.

4 metrų aukščio Švč. Mergelės Marijos skulptūra.

Šiauliuose – nauji ir modernūs maldos namai

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Beveik 21-erius metus Šiaulių miesto pietinėje dalyje išikūrusi katalikų bendruomenė laukė naujų maldos namų. Per tuos metus žmonės meldėsi ir buvusiuose sovietmečių nebaigtuose statyti kultūros namuose, ir miesto poliklinikos patalpose. Prieš Naujuosius metus tikinčiųjų svajonės išsipildė – Dainų gyvenamajame rajone buvo konsekruota naujoji Švenčiausiosios Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčia.

Varpai atvežti iš Olandijos.

Apie šios šventovės atidarymą trumpai jau buvo minėta „Drauge“. Naujos modernios bažnyčios atidarymas – retas įvykis Lietuvoje, todėl apie šią šventovę ir jos statybos darbus reikėtų papasakoti daugiau.

Kertinis bažnyčios akmuo buvo padėtas 2008 metų rugsėjo 13 dieną. Šiaulių vyskupijos skelbtą konkursą naujai bažnyčiai statyti iš šešių dalyvių laimėjo bendrovės „Vakarinis fasadas“ architektai Darius Jakubauskas ir Andrius Vernys. Projekto autorius D. Jakubauskas pasirinko įdo-

mią bažnyčios formą – ji primena maldai sudėtus delnus. Pastato aukštis – 18,5 metro, o kryžiaus smailė siekia beveik 30 metrų. Bažnyčioje yra beveik 400 sėdimų vietų, o vienu metu joje gali melstis iki 800 tikinčiųjų.

Kai vyko naujosios šventovės projektavimo darbai, dar nebuvo prasidėjusi ekonominė krizė, tad planuota, jog statybos kainuos apie 15 milijonų litų (apie 6,25 mln. dolerių). Prasidėjęs sunkmetis gerokai pataisė šiuos planus – teko taupyti, atsisakyti kai kurių anksčiau numatytų detalių ir pavyko pastatyti bažnyčią už maždaug 9,2 milijono litų (apie 3,83 mln. dolerių).

Į rytus atkreipta trinavio plano bažnyčia padalyta į kelias erdves, suprojektuota adoracijos koplyčia, krikštykla, knygynėlis. Asketiškam bažnyčios vidui šilumos suteikia dešimt klijuoto medžio kolonų, tokios pat medienos lubų konstrukcija, primenanti apverstos valtės dugną. Projekto autoriai sako, kad tai yra architektūrinė užuomina į biblinį Nojaus laivą. Šias kolonas pagamino vienintelė tokia Lietuvoje bendrovė „Jūrės medis“, išikūrusi Marijampolės apskrityje. Jos statybininkai gamina įvairias klijuoto medžio kolonas didžiuliams prekybos centrams, sporto maniežams, viadukams.

Bažnyčią apšviečia natūrali šviesa, kuri krenta per lubose iškirstus švieslangius. Naujojoje šventovėje – viena geriausių Lietuvoje akustikų, todėl numatyta šią sakralinę erdvę naudoti ir religinės, kamerinės muzikos koncertams. Čia bus rengiami ir šlovinimo vakarai, susikaupimo valandos, kiti renginiai.

Bažnyčios altorių puošia iš granito Lenkijoje pagaminta 4 metrų aukščio Švenčiausiosios Mergelės Marijos skulptūra. Adoracijos koplyčia papuošta Romoje mokslus baigusios kaunietės dailininkės Jūratės Urbanavičiūtės tapyta freska, o prie altoriaus pakabinti du ant medžio piešti paveikslai „Dievo gailestingumas“ ir „Šventas Juozapas su Kristumi“. Liturginius drabužius, apeiginius indus bažnyčiai padovanojo Šiaulių vyskupijos parapijos.

Šventovėje yra įrengti olandų meistrų „Johannus“ pagaminti 24 registrų 3 manualų vargonai „Monarke Sonate“. Pastato grindys išklotos iš Kinijos atgabentomis granito plokštėmis, jos yra apšildomos dujo-

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

mis. Iš Olandijos atvežti ir įrengti 9 varpai, juos valdo elektroninė įranga, varpai gali skambinti 50 skirtingų melodijų. Šiam instrumentui lėšų skyrė Lietuvos „Rotary“ klubai.

Bažnyčios dekanas Vytautas Kadys teigia, kad šią statybą galima vadinti pavyzdine, nes statė ir prisidėjo visa bendruomenė. Beveik visus darbus atliko įmonės iš Šiaulių, dėl atpigusių statybų pavyko nemažai pinigų sutaupyti, prisidėjo ir vietos verslininkai, savivaldybė, daugelis vietos gyventojų.

Tiesa, kai kurių planų teko atsisakyti – pritrūko pinigų parapijos namų ir klebonijos įrengimui užbaigti, atsisakyta ir greta bažnyčios turėjusio iškilti varpinės bokšto, kurio sta-

tyba būtų kainavusi apie 1,5 milijono litų.

Neabejojama, kad geroje vietoje – šalia gyvenamųjų namų rajono, parko, pasivaikščiojimo vietų iškilusi bažnyčia sulauks pakankamai tikinčiųjų. Tokią viltį išreiškė ir pirmąsias šv. Mišias čia aukojęs ir naująją šventovę konsekravęs Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Lietuvoje šiuo metu statomos ir dar kelios mažesnės bažnyčios. Statybos darbai neseniai baigti netoli Marijampolės esančioje Patilčių Švento Petro Išvadavimo bažnyčioje, Vilkaviškio rajone vietoje Antrojo pasaulinio karo metais sugriautos pamažu kyla nauja moderni Alvito Šventos Onos bažnyčia.

Naujosios Šiaulių bažnyčios forma primena maldai sudėtus delnus.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Cicero lietuviai pažymėjo atmintinę datą

Buvo prisiminta Kovo 11-oji

Cicero lietuvių kolonija, nepaisant vis retėjančių eilių, dar nepamiršo prieš 20-metį įvykusio svarbaus įvykio – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo ir jį tinkamai paminėjo. Kovo 7 d. po kunigo dr. Kęstučio Trimako atnašautų lietuviškų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje visi rinkosi į tradicinę sekmadieninę „kavutę“ lietuviams skirtame kambaryje, buvusiame Šv. Antano parapijos mokyklos pastate (beje, jis mini savo gyvavimo šimtmetį).

Dainavo, klausė pranešimų

Išgėrus kavą ir arbatą, suvalgius pyragą, buvo pradėta šventinė programa. Jos pradžioje, vadovaujant muzikai Vilmai Meilutytei, susirinkusieji sudainavo čia rečiau girdimą dainą „Kur bėga Šešupė“.

Iš Lietuvos sugrįžusi Audronė Bernatavičienė paskaitė patriotinio turinio Gražvydo Gavėno eilėraščių rinkinio „Nupink Lietuvai vainiką“. Skaityto eilėraščių žodžiai ir dainuotos dainos tekstas susirinkusius tautiečius grąžino į ankstesnius laikus, kai visi lietuviai buvo vienas kitam draugai ir tikėjo šviesia Lietuvos ateitimi.

Daug gražių žodžių buvo galima išgirsti iš bendrai paskaityto praneši-

Liuba Šniurevičienė (kairėje) ir Virginija Mauručienė skaito paskaitą apie Kovo 11-ąją Cicero lietuviams.

Jono Kuprio nuotr.

mo Kovo 11-osios tema, kurį vykusiai perdavė Virginija Mauručienė ir Liuba Šniurevičienė.

Be jų, Lietuvos atgimimo bei vėlesnių laikų išpūdziais pasidalijo Julius Milevičius, Rasa Sideravičienė, Genutė Saliga, Birutė Mikalainytė (ji savo pasakojimą baigė daina), Marija Remienė ir eilė kitų. Šį susirinkimą minėjimą puikiai vedė Jolita Kisielitė-Narutienė.

Buvo pranešta, kad Lietuvoje

mirė dažnos „kavinės“ lankytojos, Jaunimo centro valdybos pirmininkės Mildos Šatienės motina Marija Bendinskienė.

Taip pat paskelbta, jog Cicero lietuvių Gavėnios susikaupimo vakaras vyks Šv. Antano parapijos bažnyčioje kovo 18 d. (pradžia 5 val. p. p.). Jį ves svečias kunigas Antanas Gražulis, SJ. Taip pat priminta, kad kiekvieną Gavėnios ketvirtadienį Šv. Antano bažnyčioje einami Kryžiaus keliai. Jų

pradžia – 5 val. p. p. Apeigoms vadovauja kun. K. Trimakas. Po jų atnašaujamos šv. Mišios lietuvių kalba. Laukiama gausensio mūsų tautiečių dalyvavimo šiose apeigose. Taip pat lietuviai kviečiami gausiau lankyti ir sekmadienines šv. Mišias, kurios prasideda 9 val. r. Po šv. Mišių kas sekmadienį gretimame pastate vyks ta „kavutė“ su diskusijomis.

Edvardas Šulaitis

Tolokai nuo gimtinės

PETRAS PETRUTIS

Prieš eilę metų teko porą dienų praleisti ilgai nematytų vaikystės draugų būryje. Po ilgokai užtrukusio nesimatymo mums netrūko kalbos. Kalbėjome, kalbėjome ir vis dar norėjome ką nors naujo pasakyti. Taip bekalbant vienu metu lyg ir pritrūkome kalbos.

„Na, o dabar pakalbėkime apie bėgimą iš Lietuvos“, – pasakė viena tarp mūsų buvusi moteriškaitė. Toks pasiūlymas sukėlė juoką. Vienas vyriškis ramiu balsu išsitarė, jog jis nebėgo, o buvo prievarta išvežtas. O moteriškaitė, kuri pasiūlė pakalbėti apie bėgimą iš Lietuvos, panorė sužinoti, kas jis ir kaip jį išvežė iš Lietuvos.

Vyriškis neslėpdamas paaiškino, jog jis buvo vokiečių prievarta išvežtas darbams į Vokietiją. Jam teko darbuotis žemės ūkyje: kasdien melžti karves, šerti galvijus, kartais kasti bulves ir dirbti kitus darbus bei darbelius. Jis niekuomet neįautė maisto stokos. Labai jautė tik įprastų rūkalų trūkumą.

Artėjant karo paliauboms, drauge su ūkio savininkais jis pasitraukė į Vokietijos vakarinę dalį. Sulaukęs karo pabaigos nespėjo grįžti į sovietų okupuotą Lietuvą. Vėliau porą metų praleido išvietintųjų asmenų stovykloje, o dar vėliau nepažįstamų žmonių (Amerikos lietuvių) kvietimu atvyko į JAV. Tai va, kokia trumpa šio išvietinto tautiečio svetur praleisto laiko istorijėlė.

Ne visų gyvenimėlis vienodai klostėsi. Ne visi vienodais keliais iš

tėvynės traukėsi. Vieni peržengė Lietuvos valstybės sieną ties Kybartais, kiti – Klaipėdos krašte, ar dar kitur. Vienas pasinaudojo vandens keliu – latvių žvejų burlaiviu, nuplaukdamas į švedų Gotland salą. Kitam buvo lemta įstrigti sovietų okupuotoje vietovėje ir vėliau tik vargais negalais pasiekti britų administruojamą zoną. O dar vieną likimas nunešė į Jugoslaviją.

Apie bėgimus – pasitraukimus prakalbėjome iki vidurnakčio ir kalbėjimui nebuvo galo.

Prabėgus daugeliui metų, nebeįmanoma viską prisiminti. Gaila, kad tais laikais dar nebuvo galimybių pokalbius įrašyti garso juostelėse.

Garso įrašais gali pasigirti Lietuvių Bendruomenė ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC). Jo archyvuose yra apie šimtą specialiai atliktų įrašų – pasikalbėjimų apie pasitraukimą iš Lietuvos. Vieni pasikalbėjimai buvo atlikti LB, o kiti LTSC pastangomis. Besiklausant įrašų galvojau, kodėl mes anksčiau nesugebėjome apklausinėti daugiau žmonių. Ateityje įrašų vertė gerokai išaugtų. Juk tai autentiški žmonių garsiniai pareiškimai. Ilgainiui juos būtų galima panaudoti knygų rašymui. Žinia, tas knygas būtų galima praturtinti papildomu turiniu ir fotonuotraukomis.

Man regis, jog ne pro šalį būtų pakalbinti ir vadinamuosius trečia-bangius bei užrašyti jų pasisakymus. Tai yra paryškinti priežastis, priverčiusias juos išvykti iš tėvynės ir įsikurti svetur.

Lietuvių Operos premjeros belaukiant

Lietuvių Opera Čikagoje vėl ruošiasi premjerai. Šį kartą muzikos mylėtojai pamatys Franz Lehar (1870-1948) nuotaikingą 3-jų veiksmų operetę „Linksmoji našlė“. Nuo pat pirmojo pastatymo 1905 m. Vienoje (Austrija), F. Lehar „Linksmoji našlė“ tapo viena sėkmingiausių ir dažniausiai statomų operetėlių, užkariavusi beveik viso pasaulio muzikinių teatrų scenas. Londone jos premjera įvyko 1907 m., spektaklis buvo parodytas 778 kartus, jame apsilankė beveik milijonas žiūrovų, o karalius Eduard VII operetę žiūrėjo keturis kartus! JAV buvo parodyta per 5,000 spektaklių, o Buenos Aires operetė vienu metu buvo atliekama penkiuose teatruose penkiomis skirtingomis kalbomis.

Per gyvavimo šimtmetį „Linksmoji našlė“ buvo išversta į 25 kalbas, pasaulyje nuskambėjo per 250,000 kartų, pasirodė nesuskaičiuojama daugybė įrašų, kino ir televizijos filmų, baletų, ledo pasirodymuose.

Šį sezoną Lietuvių Opera pasitinka ne tik nauju pastatymu. Kolektyve daug naujovių – išrinkta nauja valdyba, sustiprėjo ir atjaunėjo choras. Spektaklį diriguoti atvyks mažai čikagiečiams muzikos mylėtojams pažįstamas dirigentas Julius Geniušas, o režisuos spektaklį, tikriausiai nesuklysiu pasakius, visiškai čia, Čikagoje, nežinomas jaunas režisierius Kęstutis Jakštas. Po daugelio metų spektaklis bus rodomas ir kitoje salėje.

Tačiau žiūrovai pamatys ir jau pažįstamus veidus, išgirs žinomus balsus. Pagrindinius vaidmenis atliks Čikagos meno mylėtojų pamėgti solistai Nida Grigalavičiūtė ir svečias iš Lietuvos – Mindaugas Gyls.

M. Gyls, pernai dainavęs Henriką Aizenšteiną Johann Strauss operetėje „Šikšnosparnis“ sužavėjo žiūrovus ne tik savo tauriu, plataus diapazono baritonu, bet ir puikia vaidyba.

1983 metais baigęs Lietuvos val-

Henrikas Aizenšteinas – Mindaugas Gyls.

Jono Kuprio nuotr.

Stasė Levanas, gyvenanti Waterbury, CT, užsiprenumeravo „Draugą“ metams ir kartu paaugojo laikraščiu 50 dol. auką. Labai ačiū.

stybinės konservatorijos solinio dainavimo specialybę, 1983–1986 m. M. Gylys – Klaipėdos Liaudies operos solistas, šios trupės spektakliuose sukūręs ne vieną pagrindinį vaidmenį. Nuo 1987 m. M. Gylys – Klaipėdos muzikinio teatro solistas, per kūrybinius darbo metus sukūręs per 10 pagrindinių vaidmenų.

1997 m. M. Gylys apdovanotas Šv. Kristoforo statulėle už Figaro vaidmenį Gioacchino Rossini operoje „Sevilijos kirpėjas“.

Dainininkas koncertavo Švedijoje, Norvegijoje, Vokietijoje, Italijoje, Lenkijoje, Ukrainoje, Rusijoje, Latvijoje, Estijoje, JAV.

Kas nors kartą girdėjo Lehar operečių svaigią muziką, visam laikui liks sužavėti jos austriškai-vengriš-

kai-prancūziška siela. Operetės „Linksmoji našlė“ premjera įvyks balandžio 25 d., sekmadienį, 3 val. p. p. jaukiame „Olympic Theatre“ (6134 W. Cermak Rd., Cicero, IL 60804).

Aukos galima siųsti: Lithuanian Opera Company, 8204 Gruener Ct., Palos Hills, IL 60465. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčio. Federal ID Nr. 36-2935678. Visos aukotojų pavardės bus įrašytos Operos spektaklio leidinyje.

Bilietus į Lietuvų Operos spektaklį „Linksmoji našlė“ galite įsigyti kiekvieną sekmadienį po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, Lemont.

Informacija teikiama telefonais: 708-691-9114, 630-242-1888.

Paruošė **Laima Apanavičienė**

„RAGINAME KREIPTIS Į TEISINGUMO INSTITUCIJAS“

Atkelta iš 3 psl. išteisinti, kaip kartais tvirtina žiniasklaida.

– **Trūksta dar 20 proc...**

– 10 proc. ypatingai sunkių atvejų, kur buvo aiškūs įrodymai, Šventasis Tėvas su dideliu skausmu autorizavo dekretus dėl nusikaltusiųjų pašalinimo iš kunigų luomo. Tai labai griežta priemonė, tačiau nebuvo kitos išeities. Kitais 10 proc. atvejų patys kaltinamieji kunigai prašė atleidimo nuo kunigo pareigų, ir jų prašymai buvo nedelsiant patenkinti. Pastarieji atvejai dažnai lietė kunigus, kuriuos civilinės teisingumo institucijos teisė už pedofilinės pornografinės medžiagos turėjimą.

– **Kuriose šalyse nustatyti šitie 3,000 atvejų?**

– Visų pirma Jungtinėse Valstijose. Ypač 2003–2004 metais JAV nustatyti atvejai sudarė 80 proc. visų tokių kaltinimų. 2009 metais iš viso pasaulio gavome 223 naujų bylų, ir JAV nustatyti atvejai sudarė jau tik 25 proc. Per pastaruosius kelerius metus, nuo 2007 iki 2009, per metus vidutiniškai buvo nustatoma po 250 naujų atvejų. Daugelyje šalių per metus nustatoma tik po vieną – du tokius atvejus. Auga šalių, iš kurių gauname pranešimų apie nusikaltimus, skaičius, bet pačių atvejų skaičius yra palyginti nedidelis. Juk reikia atsiminti, kad šiuo metu pasaulyje iš viso yra 400,000 kunigų. Statistiniai reiškinių apimtys rodikliai tikrai nepaaiškina tokio didelio žiniasklaidos susidomėjimo šiais liūdinais atvejais.

(...)

– **Minėjote, kad iš maždaug 3,000 atvejų, nustatytų per pastaruosius 9 metus, procesai, tikrąja šio žodžio prasme, vyko 20 proc. atvejų. Ar visi jie baigėsi kaltinamųjų nuteisimu?**

– Daug jų baigėsi nuteisimu. Tačiau būta ir atvejų, kad kaltinamieji kunigai buvo išteisinti arba buvo konstatuota įrodymų stoka. Būtinai pažymėti, kad vykstant tokiems procesams, tiriamas ne tik kaltinamojo kunigo kaltumas ar nekaltumas, bet ir jo tinkamumas vykdyti kunigo pareigas.

– **Bažnytinė vyresnybė taip pat dažnai kaltinama, kad, žinodama apie pedofilijos atvejus, apie juos nepraneša valstybinėms teisingumo institucijoms.**

– Kai kuriose anglosaksų kultū-

ros šalyse, taip pat ir Prancūzijoje, įstatymai įpareigoja vyskopus apie kunigų nusikaltimus, jei apie juos sužinota ne išpažinties metu, informuoti teisėsaugos organus. Tai labai sunki pareiga. Vyskupas verčiamas elgtis kaip tėvas, įskundžiantis savo vaiką. Vis dėlto mes vyskupams visada patariame laikytis vietinių įstatymų.

– **O tais atvejais, kai nėra tokios pareigos?**

– Mes nereikalaujame, kad vyskupai skųstų savo kunigus, tačiau jiems patariame kreiptis į nuo kunigų nukentėjusiųjų šeimas ir raginti, kad jos kreiptųsi į teisingumo institucijas. Taip pat raginame pasirūpinti nusikaltėlių aukomis, suteikti joms visokeriopą, ne tik dvasinę pagalbą. Būtent taip buvo pasielgta vienu neseniai Italijoje įvykusi atveju. Iškėlus kanoninę bylą, mūsų Kongregacija patarė, kad nusikaltimo auka kreiptųsi ir į civilinio teisingumo institucijas, kad šitaip būtų išvengta kitų galimų to paties kunigo nusikaltimų.

– **Paskutinis klausimas: ar numatyta senatis *delicta graviora*?**

– Jūs palietėte skaudančią vietą. Praeityje, tai yra iki 1889 metų, senaties sąvoka iš viso buvo svetima bažnytinei teisei. Sunkiausiems nusikaltimams dešimties metų senaties terminas buvo įvestas tik 2001 metų *motu proprio*. Pasak šių normų, lytinių nusikaltimų prieš nepilnamečius atveju senaties termino skaičiamas prasideda ne nuo nusikaltimo akimirkos, bet nuo tada, kai nukentėjusiam sukanka 18 metų (tai reiškia, kad bylos neturėtų būti keliamos, jei nukentėjusiam nepilnamečiui sukako 28 metai).

– **Ar to pakanka?**

– Praktika rodo, kad dešimties metų negana ir kad tokių nusikaltimų atvejais būtų geriau grąžinti ankstesnę tvarką, kai senaties terminai iš viso nebuvo numatomi. Vis dėlto 2002 metų lapkričio 7 dieną Garbingasis Dievo Tarnas Jonas Paulius II suteikė įgaliojimus mūsų Kongregacijai taikyti išimtis, jei vyskupai prašo atleisti nuo senaties terminų taikymo. Vyskupų prašymai paprastai patenkinami.

Sutrumpinta

Pagal „L’Avvenire“ parengė **Jonas Malinauskas „Vatikano radijas“**

KETURIASDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

Kun. VINCENTAS J. KAMARAUSKAS

Jau suėjo keturiasdešimt metų, kai Aukščiausiojo pašauktas, 1970 m. vasario 17 d. iškeliavo į Viešpaties Namus mylimas brolis.

Lai gailestingas Dievas suteikia jam Amžiną Ramybę.

Už jo vėlę šv. Mišios aukojamos trečiadienį, kovo 17 d., 8 val. ryto Šv. Kryžiaus bažnyčioje ir Michigan bei Floridos valstijų parapijose.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. kun. Vincento vėlę.

Nuliūdusios seserys

Margumynai

Stelmužės ąžuolas – mokslininkų akiratyje

Lietuvos Valstybinėje saugomų teritorijų tarnyboje buvo pristatytas valstybės saugomo gamtos paminklo – Stelmužės ąžuolo priežiūros projektas, kurio rengėjas – čekų mokslininkas Martin Nemec. Stelmužės ąžuolas – trečiasis seniausias ir galingiausias ąžuolas (*Quercus robur*) Europoje ir pats seniausias Lietuvoje, kurio spėjamas amžius apie 1000–1500 metų. ąžuolo apimtis – 958 cm.

M. Nemec jau nuo 2005-ųjų stebi ir tiria Stelmužės ąžuolą bei yra pasiūlęs argumentuotas priemones senojo medžio priežiūrai. Čekų mokslininkas ne tik bendradarbiauja su Lietuvos mokslininkais ir specialistais, bet yra tarėsis su pasaulinio garso mokslininku iš Didžiosios Britanijos Neville Fay, siekiant išsaugoti Stelmužės ąžuolo gyvybingumą. Stelmužės ąžuolo priežiūros projektas buvo vykdomas, remiant Zarasų rajono savivaldybei.

Projekto tikslas – ilgalaikis seniausio Lietuvos ąžuolo priežiūros planas. Siūlyta veikti atsargiai ir apgalvotai, taikyti artimas gamtai technologijas, vengti vadinamųjų „chirurginių“ naikinančių priemonių, nemotyvuoto cheminių priemonių naudojimo.

Pagrindinės siūlomos priemonės – neleisti lankytojų į ąžuolo šaknų zoną, naujai įrengti tvorą, fotografavimo aikštelę, pašalinti trinkeles. Kad ąžuolas būtų gyvybingesnis, reiktų aplinkui mulčiuoti ąžuolo skiedromis, įrengti vandens išigėrimo kanalus bei rinktuvus, lajoje atsargiai nugenėti šakų viršūnėles, palengvinti galinčias nulūžti šakas, iškirsti šviesą užstojančius menkaverčius medžius. Kaip rimta grėsmė ąžuolui buvo įvardintas nuodingos patinos nuvarvėjimas nuo varinių stogelių, kuriais uždengtos ąžuolo kamieno ertmės.

Atsižvelgiant į esamas dabartines pagalbos ąžuolui priemones, mokslininkas M. Nemec siūlė išardyti neveiksmingą surišimą, netinkamus stogelius, pašalinti betonines plombas, vietoj durelių į drevē įrengti vėdinimo angą, vakarinės šakos ramstį pakeisti nauju.

Lietuvoje auga keturi gamtos paminklais paskelbti ąžuolai, kurių kamieno apimtis siekia daugiau kaip 7 metrus. Pagal LR saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis 2010 m. sausio mėn. 1 d. Lietuvoje buvo 509 valstybės saugomi gamtos paveldo objektai (157 iš jų paskelbti gamtos paminklais). **www.vstt.lt**

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško senelių ar ligonių priežiūros darbo su gyvenimu. Geros rekomendacijos, kalba angliškai. Tel.773-289-8607.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo pietiniuose rajonuose. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos, buitinė anglų kalba. Tel. 630-312-0987.

* **Moteris** ieško (perka) pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Anglų kalba, nevairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 773-954-5223.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

* **Moteris** gali pakeisti žmonių priežiūros darbe nuo penktadienio vakaro ar šeštadienio ryto iki sekmadienio vakaro. Tel. 630-759-0510, palikti žinutę arba tel. 224-766-9067.

* **Maloni**, ramaus būdo moteris ieško senelių slaugos darbo su gyvenimu. Vairuoja, gali dirbti ir kitoje valstyje. Tel. 630-999-9505.

* **Moteris** ieško senelių priežiūros darbo 5 dienas per savaitę su grįžimu ar su gyvenimu. Gyvena Westmont, IL, patirtis, rekomendacijos, vairuoja. Tel. 630-244-1118.

* **Moteris** ieško auklės darbo prižiūrėti mažus ar didesnius vaikus 5 dienas per savaitę su grįžimu namo. Septynių metų patirtis, rekomendacijos, vairuoja, gyvena Westmont, IL. Telų 630-244-1118ų

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Kovo 19 d. ir 26 d., penktadieniai**, 5 val. p. p. v. misija ir PLC pagal gavėnišką tradiciją visus kviečia žuvis vakarienei. Žuvį teks „Kuni-gaikščių užėigos“ virtuvė. Auka – 10 dol.

♦ **Kovo 21 d., sekmadienį, 12:30 val.** p.p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje Palaimintojo J. Matulaičio misija ruošia „Sriubos pietus“. Pelnas bus skirtas paremti Kauno vyskupijos labdaros organizaciją „Caritas“ Lietuvoje. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais prieš ir po 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišių. Suaugusiems – 10 dol., vaikams iki 12 metų – auka.

♦ **Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus penktadienį, kovo 26 d., nuo 6 val. v. iki 7 val. v. dalyvauti maldoje „Viena tylios maldos valanda“, kuri vyks Sisters of St. Casimir Chapel, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL. Po maldos – užkandžiai. Tokios tylios maldos valandos bus ruošiamos ir balandžio 30 d. bei gegužės 28 d. Daugiau informacijos suteiks seselė Janine Golubickis tel.: 630-243-8349.

♦ **Kviečiame į Lietuvos pop scenos** princo Ryčio Cicino koncertą, kuris vyks Pasaulio lietuvių centre kovo 27 d. 8 val. v. Bilietus galite įsigyti parduotuvėje „Lietuvėlė“ ir kavinėje „Smilga“. Daugiau informacijos tel.: 773-788-1362 arba tel.: 708-594-5622.

♦ **Jaunimo centro Moterų klubo** narės kovo 28 d., Verbų sekmadienį, po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje kviečia į tradicinius priešvėlykinius priešpiečius Jaunimo centro kavinėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Šventinį stalą pašventins tėvas Antanas Gražulis, SJ. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

♦ **JAV LB Lemonto apylinkės** metinis susirinkimas vyks kovo 28 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame visus gaušiai dalyvauti.

♦ **Moterų klubas „Alatėja“** kviečia kartu su jomis ir su aktore Audre Budryte praleisti Verbų sekmadienio popietę, kuri vyks kovo 28 d. 1 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Auka – 10 dol..

♦ **Dailininkės Aušrinės Kerr** parodos „Autobiografinės kryžkelės“ atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre vyks balandžio 2 d., penktadienį. Pradžia 7:30 val. v. Atidaryme dalyvaus autorė.

Dailininkė Aušrinė Kerr

♦ **Čikagos lituanistinė mokykla** kviečia buvusius mokinius, mokytojus, jų tėvelius ir visus, kurie nori paremti lietuvišką švietimą, balandžio 17 d. 6 val. v. atvykti į pobūvį „Hollywood žvaigždės“. Kaina asmeniui – 45 dol. Užsakant visą stalą – 40 dol. Bilietus galima įsigyti tėvų komiteto kambaryje, 5620 S. Claremont Ave., Chivago, IL 60636.

♦ **Vienos dalies monospektaklis** „Bona Sforca. Atsisveikinimas“ bus rodomas balandžio 18 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Režisierius Gytis Padegimas. Vaidina Šiaulių dramos teatro aktorė Olita Dautartaitė. Po spektaklio – poetės Liūnės Suteimos pagerbimas, kompaktinės plokštelės „Tebūnie“ pristatymas.

♦ **JAV LB Vidurio Vakarų apygardos** valdyba ruošia keturių dienų išvyką autobusu į IX Dainų šventę, Toronte. Planuojame išvykti iš Čikagos penktadienį, liepos 2 d. Šeštadienį numatoma apžvalginė ekskursija po Toronto miestą. Sekmadienį, liepos 4 d., visi dalyvausime Dainų šventėje. Grįžtame į Čikagą pirmadienį, liepos 5 d. Kelionei prašome užsiregistruoti iki kovo 31 d. Išsamesnę informaciją galite gauti paskambinę Irenai Vili-mienei tel.: 708-974-0591 arba parašę el. pašto adresu: zvilimas@att.net

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Š. m. kovo 21 d. Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos** seserų vienuolyne, 600 Liberty HWY., Putnam, CT įvyks JAV LB Connecticut apylinkės ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir Nepriklausomybės atkūrimo minėjimai. Programoje: 11 val. r. šv. Mišios, 12 val. p. p. – pietūs (užsisakyti iš anksto tel.: 860-928-7955). 1:30 val. p. p. vienuolyno salėje vyks minėjimas. Daugiau informacijos: tel.: 917-496-9079 (Diana Norkienė) arba tel.: 860-208-1193 (Snieguolė Stapčinskaitė).

♦ **Gavėnios rekolekcijos Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos** seserų vienuolyne, Putnam, CT vyks kovo 26–28 dienomis. Rekolekcijų ves kun. Arvydas Žygas. Registracija – kovo 26 d. 6:30 val. v. Rekolekcijos prasidės kovo 26 d. 7:15 val. v. ir baigsis sekmadienio, kovo 28 d., pietumis. Apie dalyvavimą pranešti ir 30 dol. registracijos mokestį iki kovo 22 d. atsiųsti adresu: Immaculate Conception Convent, 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260. Tel. pasiteiravimui: 860-928-7955.

Perku Vizgirdos, Rimšos, Domšaičio, Kasiulio, Žoromskio ir Varno tapybos darbus.
Tel.: 708-349-0348

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Aukokime Draugo fondui įvairiomis – gimtadienių, vardadienių, jubiliejų, švenčių ir kt. – progomis. Įamžinkime savo artimuosius **DRAUGO FONDE.**

„Draugas“ išaugino mūsų organizacijas, mokyklas, fondus. „Draugas“ informuoja apie JAV Lietuvių Bendruomenės veiklą.

Įrašykime Draugo fondą savo testamentuose.

DF aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių. Čekius rašyti: Draugas Foundation, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Nijolė Narmontaitė Romas Dambrauskas Rolandas Janušas

Balandžio 10 d. 7 val. v. **Lietuvių namuose**, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA (tel.: 215-355-3030, Roma arba tel.: 610-664-9425, Virgis)

Balandžio 11 d. 2 val. p. p. **Baltimore lietuvių namuose**, 851 Hollins St., Baltimore, MD (tel.: 443-839-6481, Gintaras)

Balandžio 17 d. 7 val. v. **Šv. Trejybės parapijos salėje**, 53 Capitol Ave., Hartford, CT (tel.: 860-828-9954, Angelė arba tel.: 203-550-4092, Laima)

Balandžio 18 d. 1 val. p. p. **Šv. Petro ir Povilo parapijos salėje**, 216 Ripley Pl., Elizabeth, NJ (tel.: 732-317-9195, Laurynas)

vyks dviejų dalių spektaklis „Café ‘Emigrant’“. Atlikėjai: aktorė Nijolė Narmontaitė, dainų autorius ir atlikėjas Romas Dambrauskas bei dainininkas Rolandas Janušas.

Tai paskutinės „Café ‘Emigrant’“ gastrolės. Po pasirodymo JAV projektas bus nutrauktas ir nebebus rodomas.

VELYKAIČIŲ MARGINIMO PAMOKA

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje kovo 27 d., šeštadienį, 11 val. r. dailininkės Rasa Ibianskienė ir Asta Zimkienė mokys kaip skutinėti meniškų margučius, kurie papuoš šv. Velykų stalą ir bus puiki dovana svečiams ir artimiesiems.

Atsineškite dažytų, kietai virtų kiaušinių.

Pamokos kaina – 15 dol.; muziejaus nariams – 12 dol.; vaikams iki 12 metų – 5 dol..

Mes pasirūpinsime skutinėjimo peiliukais ir nuorodomis. Nemokamai aplankysite muziejaus ekspozicijas ir a. a. Ramutės Plioplytės ypatingą margučių parodą. Po užsiėmimo bus rodomas Daivos Bilienskienės filmas „Lietuvių tradiciniai valgiai“. Bus vaisės.

Būtina iš anksto registruotis tel.: 773-582-6500.

This program is made possible in part by Grants from the Illinois Arts Council, Chicago Department of Cultural Affairs, the ECPC.

Premijų įteikimo vakaras Jaunimo centre

„Dainavos“ ansamblio vyrai (iš kairės): Liudas Landsbergis, Marius Polikaitis, Audrius Polikaitis, Kastytis Šoliūnas ir ant jų rankų laikomas pianistas Vidas Neverauskas, vadovaujami dirigento Dariaus Polikaicio, atliks meninę programą Grožinės literatūros konkurso premijų įteikimo ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo – Kovo 11-osios – šventėje, kuri vyks kovo 21 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Vakarienę pateiks „Kunigaikščių užėiga“. Vietas užsakyti galima tel.: 708-422-6514 arba 708-408-8352 (Irena Dirdienė).